

Gyvenimas

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms
Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

ISSN 1648-0392

Nr. 22 (10372) * 2021 m. kovo 24 d., trečiadienis

Kaina – 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio priešpilnis. Saulė teka 6 val. 11 min., leisis 18 val. 40 min. Dienos ilgumas 12 val. 30 min.

Vardadieniai: šiandien – Daumantas, Daumantė, Daumilas, Dauminta, Daumintas, Donardas, rytoj – Dirmantas, Dirmantė, Merkys, Normantas, Normantė, Normilas, Normilė, Norminta, Normintas, penktadienį – Arbutas, Emanuelė, Emanuelis, Josvainas, Josvainė, Josvilas, Josvilė, Liudgaras.

Kovo 24 – Tarptautinė tuberkuliozės diena. Tarptautinė tiesos apie žmogaus teisių pažeidimus diena.

Kovo 25 – Gandro diena (Blovieščiai). Apsireiškimas Švč. Mergelei Marijai. Tarptautinė vergovės aukų ir transatlantinės prekybos vergais atminimo diena.

Skiepy trio 2 p.	Kaip malšinti gerklės skausmą? 3 p.	Kadaise buvęs modernus, šiandien karinis miestelis tapęs miesto vaiduokliu	„Duok tu žemei, ir žeme duos tau“... 6 p.
Abejonės sklaidosi: atnaujinta vakcinacija ir plečiamos tyrimų apimtys 2-4 p.	VMI: nesavarankiškos įmonės gali kreiptis subsidijos 4 p.	Broliai kūrėjai į pandemiją ir karantiną pažvelgė linksmai 5-8 p.	

Laiškai iš Nemuno krantinės

Nemunas išplaukė!

Nemunas išėjo, Nemunas išplaukė – turbūt tik prie didelės upės gyvenantys supras tą su nerimu sumišusį laukimą ir džiaugsmą, nepraziopsojus šio išpūdingo reginio. Kokia vandens jėga, braunantis pro ledo luitus! Tarsi pailsęs stabtelė trumpam atokvėpiui, ir vėl tolyn.

Pakvipo pavasariu – kada bimatei tiek žmonių, skubančių jo pasitikti. Visą žiemą ištūnoję namie, net senoliai staiga atkuto. Nešini ilgai rankose nelaiikytais fotoaparatais sparčiai žingsniavo krantinės link – kaip savo jaunystėje. Ir karantinas – tarsi nė motais, tarsi kartu su Nemuną kausčiu su ledu, būtų pradingęs. Nedingo, tęsiasi. Bet atšniokštė. atskubėjo, atpuotojo pavasaris. Kartu su vandens kvapu jis smelkiasi į tavo mintis, jausmus, į kūną, stiprindamas gyvenimo ir prisikėlimo viltį. Teisus didysis vokiečių rašytojas J. V. Getė: gamta visuomet teisi. Klysta ir apsirinka tik žmonės. Klydai, abejodamas savo jėgomis, nedrąsiai dairydamsis aplinkui, vildamsis palaikymo iš kitų. Negi pamiršai ar suabejojai, jog tvirčiausias turėklas tau – tu pats. Žinai, turėjai ne vieną progą išitikinti, jog kartais ir greta esantis padės. Bet ne visada. Matyt, taip ir turi būti. Kas besukaustyti tavo mintis ar kūną, privalėsi vaduotis pats. Kaip Nemunas iš kietų žiemos gniaužtų vaduojasi. Jam juk irgi tenka pačiam, niekas nepadedada. Na, nebent saulė. Bet ji šviečia ir tau – lygiadienio sulaukėm.

Gyvenimas su Nemunu visada gyvas. Kas mes būtumėm be Nemuno ir be to kasmet atplukdomo pavasario? Gamta ne tik neklysta – ji padeda nepasiklysti.

Genovaitė
Aurimo Puskunigio nuotrauka

„Laiškas gyvenimui“

Rankose – tik su dviejų dienų pertrauka antrą kartą perskaityta įjėzniškės Einiros ALEKNIENĖS knyga „Laiškas gyvenimui“. Jautrus ir jausmingas vienos dienos pasakojimas, į kurį sutalpinta pagrindinės veikėjos Stefutės viso gyvenimo laimė ir tragedija.

Kodėl dar nespėjus ramiai sugulti mintims vėl verčiau „Laišką gyvenimui“? Vieno atsakymo neturiu. Pirmiausia, matyt, dėl to, kad, kaip sako pati autorė, jos sukurtos istorijos veikėjai, jų jausmai bei išgyvenimai, įvykiai yra tikresni nei tikri ir jautriai atliepiantys į skaudžius mūsų istorijos įvykius.

Pati knygos idėja paremta tikru laišku. Tai – 1947 m. vasario 1 d. ranka rašytas ir mylimojo atsiųstas laiškas Einiros močiutei. Būtent laiško turiniu perteikta emocija autorė ir perkėlė į pokario laikotarpį bei padėjo jai sudėlioti autentiškais įvykiais paremtą dviejų žmonių istoriją. O per ją ir giliau pažvelgti į to sudėtingo laikmečio veiksmus ir atoveiksmius, emocijas, išgyvenimus ir sprendimus.

Veiksmas vyksta tuo metu, kai tik išsivadavusi iš vienos priespaudos Lietuva iškart patenka į kitą. Prasideda nauji trėmimai, naujos kovos už laisvę. Visų šių įvykių sukuryje atsiduria Stefutė – kilmingų šaknų turinti bajorų palikuonė, kurios mylimasis prisijungia prie Lietuvos partizanų. Likusi vienui viena, gyva tik mylimojo laiško suteikta viltimi Stefutė kantriai laukia ir tikisi, kad jos mylimasis vieną dieną sugrįš.

Taiigi Einira rašo apie tas patirtis, kurias teko išgyventi pokario moterims: močiutėms, mamoms, tetoms, seserims, žmonoms, dukroms, draugėms... Tąd skaitydama Stefutės istoriją nuolat sugrįždavau į vaikystės prisiminimus ir atsakymų paiešką, ką turėjo išgyventi ir mano mo-

čiutė, taip ir iškeliavusi Amžinybėn nežinodama, ar jos jauniausias sūnus gyvas ar miręs Sibiro lageriuose, ką turėjo išverti jos sesuo, tik mintyse tegalėjusi peržegnoti ant Birštono bruko pamestą išdarytą vyriausiojo sūnaus kūną, taip ir nesužinojusi viduriniojo žūties vietos ir tik po daugelio metų kalėjimo bei tremties galėjusi apkabinti jauniausiąjį sūnų Juozą. Skausmu persmelktos ir kitų giminės moterų patirtys.

Tikriausia dėl to, kad su Einiros romano herojės Stefutės prisiminimais aš buvau ir su savo mamos pasakojimu, kaip ji palydėjo į Pūnios šilė veikusio partizanų būrio gretas pusbrolių Mykolą Bandonį-Taurą, kitus giminės žmones, žuvusius ar ištremtus. Labai džiaugiuosi, kad tuos, kuriems buvo lemta sugrįžti, dar teko ir man pažinti bei mokyti iš jų suprasti, atleisti...

Antrą kartą versti „Laiško gyvenimui“ puslapius skatino ir tai, kad mintyse vis sukosi spėlionės, kuriamė gi iš tų namelių Pelėšiškių kaime savo herojė buvo įkurdinusi knygos autorė. Miške išikūręs kaimelis, į kurį užklysdavome uogaudami Šilėngirėje, mums, Jundeliškių dvaro vaikams, vaikystėje atrodė savaip paslaptinas. Gal dėl to, kad miške, kad toliau nuo svetimų akių, kurių taip reikėjo saugotis kenčiančiai ir laukiančiai Stefutei. Ir dar labai prasminga tai, kad knygos autorei, kurią

labai domino, kokie jausmai ir mintys lydi mylimuosius išsiskyrimo ir laukimo etapais, koks stiprus ryšys sieja dvi mylinčias širdis – taip pat buvo įdomu ir tai, koks gyvenimas vyko tada ir ar jis panašus į dabartinį. Ir galiausiai tai, kad jai labai rūpi svarbiausi vidiniai dvasiniai ir emociniai asmenybės išgyvenimai bei žmogiškosios vertybės – atjauta, supratimas, draugystė, prisirišimas ir meilė.

Pasak Einiros Aleknienės, ši knyga – tai savotiška padėka žmonėms, kurių jau nėra, bet kurių šviesus atminimas lydi ją visus metus. Kartu tai – ir padėka visiems, kurie ja tiki ir eina kartu šiuo gyvenimo keliu.

Ačiū Tau, miela Einira, kad tai brangini ir savo knyga kvieti visus branginti. Ir dar ačiū, kad supurtei, pažadinai, priminci, koks svarbus yra ryšys tarp praeities, dabarties ir ateities.

Ramutė Šimukauskaitė

PS. Beje, Einira ir Antanas Aleksnas su savo šaunia ketveriuku Atlantėle, Eli, Elvina ir Laurynu kuriasi Jiezne būtent močiutės Stefanijos namuose. O „Gyvenimo“ skaitytojai su Einira ir Antanu jau turėjo progos susipažinti praėjusių metų rudenį, kai jie pasidalino savo išpūdžiais iš piligriminės kelionės pėsčiomis po Lietuvą.

MIŠKŲ PIRKIMAS,
KIRTIMAS, PRIEŽIŪRA.
TEL. 8 699 29 992.

Viena didžiausių įmonių Lietuvoje
tiesiogiai perka karves, bulius, telyčias.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Atsiskaito iš karto.
Tel. 8 635 07 197

„Gyvenimas“ – laikraštis
Jums ir apie Jus!

GRASTA
AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS
8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
VASAROS NUOLAIDOS!!!

Tai, kas išaugina...

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Nuomonė Rytas STASELIS

Skiepy trio

Šios savaitės pirmadienį aukščiausi Lietuvos valdžios žmonės sutarė eiti kartu skiepytis nuo COVID-19. Šis žingsnis turėtų tapti pavyzdžiu bendrapiliečiams, esą skiepytis yra būtina, saugu ir valstybiška. Net ir kompanijos „AstraZeneca“ vakcina, kurios reputacija beveik nuo pat jos sukūrimo pradžios tapo gerokai pašvinkusi.

Iš pradžių Europos vaistų kontrolės biurokratai ėmė viešai svarstyti, ar iš tikrųjų medikamento bandymų metu buvo deramai tiriamas poveikis vyresniems nei 65 metų amžiaus žmonėms. Kada ši abejonė oficialiai buvo atmesta kaip niekinė, radosi kitų – dėl galimo šalutinio poveikio pasiskiepėjusių žmonių sveikatai. Ypač dėl esą skiepo formuotis skatinamų kraujo krešulių (trombų). Vienai po kitos Europos Sąjungos šalims stabdant „AstraZeneca“ preparato naudojimą, Lietuva pasekė tuo pat keliu viena paskutiniųjų. O mūsų sveikatos apsaugos ministras sulaukė kritikos tarkos už tai, kad tą pačią dieną dievąžijosi apie skiepo saugumą, o vakarop priėmė sprendimą stabdyti arklis.

Politinis chaosėlis truko kelias dienas, kol ketvirtadienį Europos vaistų tarnyba paskelbė, kad „AstraZeneca“ produktas yra visiškai saugus. Tačiau, reikia manyti, ir vyko išankstinės arba paskutinės konsultacijos tarp svarbiausių valdžios institucijų, kaip jų vadovai gali išgelbėti ne tik be reputacijos likusią vakciną (pažadėta naudoti „AstraZeneca“ produktą), bet stumtelėti dėl to stringantį piliečių skiepavimo procesą, kuris ES kontekste pas mus ligi tol atrodė visai padoriai. Kita vertus, tuo pat metu vienos didesnių Vilniaus poliklinikų vadovas TV kanalems nurodė, esą situacija yra gana rimta, nes dalį nepanaudotų vakcinų tenka išmesti.

Manding žadėtoji bendra pirmadienio akcija yra gerokai pavėluota. Jeigu valdžios žmonių skiepimasis *in corpore* būtų surengtas prieš porą mėnesių, kada nors š.m. pradžioje, galbūt būtų galima tikėtis, kad atsakingai mąstantys visuomenės nariai gautų daugiau drąsos ir užtikrintumo diskusijose su vadinaisiais antivakseriais. Taip pat ir entuziazmo. Tačiau tada lyg susitarus buvo tvirtinama, esą visi valdžiažmogiai lauksią savo eilės prie skiepy. Atrodė, kad toks pasirinkimas yra skaidresnis, padoresnis ir teisingesnis už dalyvavimą propagandos kampanijoje.

Ir šiandien jau visai neatrodo, kad pasirinkta kitokia alternatyva – vakcinuoti pačio proceso pradžioje, nepaisant amžiaus, tikslinės grupės ar kitų kriterijų – apie šalies vadovus piliečiams būtų sufleravusi, kad jie spjauna į skaidrumą, banaliai naudojasi tarnybos padėtimi.

Ką protingesnio vyriausybė šiuo metu galėjo padaryti – tai sudaryti sąlygas pasiskiepyti tiems, kurie to nuoširdžiai nori ir pagrįstai piktinasi girdėdami sveikatos įstaigų vadovų porinimus, esą vakcinas reikia išmesti dėl nepakankamo skiepėjimosi entuziazmo tų, kurie laukia skiepo teisėtoje eilėje.

Nežinau, kaip galima būtų organizuoti tokią procedūrą, tačiau maždaug įsivaizduoju, kad minios skiepy entuziastai prieš TV kameras galėtų padaryti daug didesnį poveikį procesui už šeimyninę šalies vadovų nuotrauką šalia skiepavimo punkto.

Vyriausybė kol kas pabrėžia, kad tokia galimybė yra svarstoma. Išvertus į normalių žmonių kalbą tai reiškia, kad valdžia gal ką nors ir svarsto, tačiau ligi jos galimo sprendimo – it ligi Mėnulio. Gal apsispręs, gal neapsispręs, o galbūt norės luktelėti, kad įvertintų, kokį poveikį procesui turėjo sinchroninis aukščiausių valdžios žmonių pasiskiepėjimas nuo pražūtingo viruso.

Abejonės sklaidosi: atnaujinta vakcinacija ir plečiamos tyrimų apimtys

Premjerė Ingrida Šimonytė patvirtino, kad svarstoma karantiną pratęsti ir balandį, todėl šv. Velykas greičiausiai sutiksime, laikydamiesi visų saugumo reikalavimų. Karantino sąlygas Vyriausybė aptars šį trečiadienį.

Asmeniniu pavyzdžiu bando reabilituoti vakciną

Praėjusią savaitę į Lietuvą atgabenta jau septintoji „AstraZeneca“ vakcinų nuo koronaviruso siunta. Tačiau Lietuvoje ir kai kuriose Europos valstybėse skiepėjimas „AstraZeneca“ vakcina praėjusią savaitę buvo sustabdytas dėl nustatytų tromboembolijos atvejų paskiepėjusiems žmonėms. Galiausiai Europos vaistų agentūrai paskelbus, kad ši vakcina yra veiksminga nuo COVID-19 ligos ir saugi, pirmadienį šalies vadovai – Prezidentas Gitanas Nausėda ir premjerė Ingrida Šimonytė – parodė pavyzdį Lietuvos gyventojams viešai pasiskiepydami „AstraZeneca“ vakcina bei paragindami juos pasitikėti mokslu, negaišti laiko ir vakcinuotis.

Dėl „AstraZeneca“ vakcinės skiepo nesudvejojo ir prie informacinės kampanijos prisidėjo Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen bei sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys. Į skiepjamų smenų prioriteto eilę sveikatos ministro įsakymu buvo įtraukti prezidentas, Seimo ir Vyriausybės nariai.

Prienų rajone paskiepyta per 12 proc. gyventojų

Vakcinacija Prienų rajono savivaldybėje vyksta be trikdžių – kiek vakcinės gaunama, tiek sunaudojama. Sveikatos apsaugos ministerijos nurodymu buvome dvi dienas sustabdę vakcinaciją „AstraZeneca“ vakcina, šią savaitę ji vėl atnaujinta, – pirmadienį sakė Prienų rajono savivaldybės gydytojas Virginijus Slauta.

Jo teigimu, kadangi gaunami vakcinų kiekiai nėra dideli, jie išskirstomi visoms asmenims sveikatos priežiūros įstaigoms, tokiu būdu sunaudojami ir nedideli „AstraZeneca“ vakcinės likučiai. Gyventojams leista rinktis, kokia vakcina jie norėtų skiepytis, todėl vieniems gyventojams atsiskiepyti šia konkrečia vakcina, į jų vietą kviečiami kiti.

„Jeigu gautume iškart 500 šios vakcinės dozių, tuomet ir mums, ko gero, kiltų problemų, nes žmonės vis dar atsakinėja „AstraZenecos“, prireikia savaitės, kad 100 gautų dozių suskiepytume. Jeigu per dieną likusiomis dozėmis būtų leidžiama skiepyti visus norinčiuosius, vakcinacija vyktų sparčiau, palengvintų visoms

mūsų sveikatos priežiūros įstaigoms darbą,“ – teigė Savivaldybės gydytojas.

Praėjusį penktadienį pirmą kartą buvo gauta 200 „Moderna“ vakcinės dozių, skiepėjimas ja baigtas savaitės pradžioje. Dar 100 šios vakcinės dozių žadama skirti kovo pabaigoje – balandžio pradžioje. Šiuo metu skiepjami 65 metų ir vyresni gyventojai, pakartotinai kviečiami atvykti dar likę nepaskiepyti vyriausių amžiaus grupių žmonės.

Šią savaitę Sveikatos apsaugos ministerijos atstovė viešai suabejojo, kad masinė gyventojų vakcinacija nuo COVID-19, kurią planuota pradėti nuo gegužės, greičiausiai bus pavėlinta. V.Slauta pastebėjo, kad Prienų rajonui reikėtų per dieną paskiepyti apie 1000 gyventojų, tuomet būtų galima vakcinaciją vadinti masine. Jai būtų pasirengta per trumpą laiką, paruošus erdvesnes patalpas, t.y. Prienų sporto areną.

Iki šiol Prienų rajone COVID-19 vakcina paskiepyta 12 proc. gyventojų. Anot V.Slautos, vakcinavimo tempai savivaldybėje priklausys nuo to, kiek bus gauta vakcinės. Pastaruoju metu Savivaldybei buvo šiek tiek padidintas „Pfizer-BioNTech“ vakcinų kiekis. Šią savaitę vietoj 200 dozių, kurių reikia antram skiepiui, į rajoną atkeliaus 360 dozių, todėl prioriteto tvarka bus kviečiami skiepyti nauji žmonės.

Per savaitgalį naujų ligos atvejų nenustatyta

Statistikos departamento kovo 21

Prezidentas skiepiasi nuo COVID-19 „AstraZenecos“ vakcina.

d. ir kovo 22 d. ryto duomenimis, per praėjusias dvi paras Prienų r. savivaldybės teritorijoje nenustatytas nė vienas naujas susirgimo COVID-19 liga atvejis. Šiuo metu Prienų rajone serga 36 asmenys, deklaruotas sergančiųjų skaičius – 458, statistiškai pasveiko 1822 gyventojai, deklaruota – 1400 pasveikusiuju.

Rajone naujų atvejų 100 tūkst. gyventojų per 14 dienų sumažėjo nuo 117,8 iki 110.

Iš viso Prienų r. savivaldybėje nuo pandemijos pradžios susirgo 1952 gyventojai.

Prienų ligoninėje – tyrimai greitaisiais antigenų testais

Prienų ligoninės direktorė Jūratė Milaknienė informavo, kad nuo pirmadienio (kovo 22 d.) ligoninėje pradėti profilaktiniai tyrimai greitaisiais antigenų testais. Tyrimai nemokami.

VšĮ Prienų ligoninėje atlikti tyrimus dėl COVID-19 ligos galima žmonėms, dirbantiems paslaugų ir (ar) prekybos vietose, kurių veikla dėl karantino buvo draudžiama, turintiems tiesioginį (nuolatinį ar laikiną) kontaktą su kitais asmenimis, Prienų r. savivaldybės viešųjų ir biudžetinių įstaigų darbuotojams, kitiems asmenims, teikiantiems paslaugas ir turintiems tiesioginį (nuolatinį ar laikiną) kontaktą su kitais asmenimis. Reikia užsiregistruoti Karštosios linijos tel. 1808.

(Nukelta į 4 p.)

Prienų globos namai pralaimėjo teismo bylą

Alytaus apylinkės teismas viešame posėdyje išnagrino civilinę bylą pagal ieškovo Vyto Bujanausko ieškinį atsakovui – Prienų globos namams dėl atleidimo iš darbo pripažinimo neteisėtu. 2021 m. kovo 12 d. sprendimu teismas pripažino neteisėtu Vyto Bujanausko atleidimą iš darbo Prienų globos namuose pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 str. Prienų globos namams šis bylinėjimasis kainuos per 20 tūkst. eurų.

Prienų globos namų direktori du kartus buvo siūlyta taikiau būdu užbaigti darbo ginčą dėl darbo sutarties nutraukimo, vadovaujantis protingumo, racionalumo, padarumo, sąžiningumo kriterijais, suderinant abiems pusėms priimtinas sąlygas. Pirmiausia dėl darbo organizavimo pakeitimų realumo ir tikslingumo buvo kreiptasi į Darbo ginčų komisiją. Netgi į šią komisiją direktorei prireikė apmokamo iš Globos namų sąskaitos teisininko pagalbos (kai rajono savivaldybėje yra kvalifikuoti teisininkai), nes pati galimai negebėjo komisijai įrodyti savo vykdomo darbo organizavimo pakeitimų,

struktūros pertvarkymo realumo ir tikslingumo Globos namuose.

Siekiau surasti kompromisą, nes teisminiai ginčai įneša daug destruktijos organizacijose, ypač tokiose jautriose, kaip socialinėse. Tačiau direktorė ambicingai pasirinko ne kompromisų kelią. Galbūt galimai tai galėjo lemti direktorės tiesioginis pavaldumas merui, kuris galimai siekė ir politinio susidorojimo su manimi, rajono Savivaldybės tarybos nariu, esančiu opozicijoje. Nes direktorė, prasidėjus valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimui, mano darbą visada įvertino „labai gerai“.

Keistai pradėta ir darbo perorganizavimo procedūra Globos namuose. 2020 m. sausio 20 d. direktorės įsakymu patvirtinta etatų struktūra 2020 metams. Po dviejų savaitų, vasario 3 d. po darbo valandų gaunama elektroninius laiškus, kuriuose rašoma, kad vasario 4 d. rytą kviečiamas posėdis, dalyvauti būtina. Tą pačią vasario 3 d. dar kartu intensyviai planavome, deriname 2020 m. įvairias veiklas. Apie darbo organizavimo pokyčius nieko nebuvo net užsiminta, jokie pokyčiai Globos namuose per 2 savaites neįvyko. „Ekstriniame“ vasario 4 d. posėdyje paskelbiama apie darbo organizavimo pakeitimus, atleidimus ir t.t. Su kuo direktorė tarėsi, nieko nepaaiškino, o Globos namų administracijoje jokie darbo organizavimo pakeitimai 2020 m. nebuvo aptarti, analizuoti, išdiskutuoti.

Vytas Bujanauskas

Prienų globos namų direktorės Ingos Barkauskienės atsiųstame atsakyme į „Gyvenimo“ pateiktus klausimus apie tai, ar darbo organizavimo pokyčiai Globos namuose vyko įstaigos ar Savivaldybės iniciatyva ir ar teismo nutartis bus skundžiama aukštesnės instancijos teismui, rašoma:

„Įvertinus Prienų globos namų gyventojų su sunkia negalia skaičiaus didėjimo tendenciją ir pastarosios tendencijos nulemtą būtinybę didinti personalo, tiesiogiai aptarnaujančio tokius asmenis, skaičių bei atitinkamai mažinti administracinio personalo, kurio atliekamos funkcijos tapo nereikalingomis ir perteklinėmis, apimtį, t.y. siekdama organizuoti Įstaigos darbą tokiu būdu, kuris leistų įgyvendinti globos namų tikslus bei pagrindinę paskirtį – teikti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia, taip pat vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nuostatomis, Socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. A1-317, aktualiais (Įstaigos veiklą reglamentuojančiais) Prienų rajono savivaldybės Tarybos sprendimais/įsakymais, buvo priimtas Prienų globos namų direktoriaus 2020 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. V-17 „Dėl Prienų globos namų darbo organizavimo pakeitimų, struktūros pertvarkymo, naujos struktūros ir jos schemos bei pareigybių sąrašo ir skaičiaus patvirtinimo“, kurio pagrindu ir vyko Jūsų minimi struktūriniai pertvarkymai.

Alytaus apylinkės teismo Prienų rūmų sprendimui apskūsti yra numatytas terminas, ar pasinaudoti šia galimybe, sprendimą priimsime per minėtą terminą.“

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

Kaip malšinti gerklės skausmą?

Maišantis ankstyvo pavasario orų pokyčiams, retas kuris nepatyrė ryklės skausmo. Pandemijos laikotarpiu pajutę gerklės skausmą, sunerimstame: „gal užsikrėčiau COVID-19?“ Koks gerklės skausmas ir jį lydintys simptomai būdingi susirgus COVID'u?

Apie gerklės skausmo priežastis ir gydymą kalbamės su VšĮ Prienų ligoninės ausų, nosies ir gerklės gydytoja otorinolaringologe Julija ŠNEIDER.

Skausmo priežastys

Gerklės skausmo priežasčių – itin daug. Dažniausiai gerklės skausmą sukelia virusai ir bakterijos, rečiau grybeliai. Jį provokuoja šalti, permainingi, vėjauti orai, itin šalti gėrimai, buvimas sausose patalpose, kuriose nuolat veikia kondicionieriai, – tai silpnina organizmo imunitetą.

Gerklę gali skaudėti dėl gastroezofagialinio reflukso, ūmaus tonzilito, sergant angina, vartojant tam tikrų preparatų, taip pat dėl alerginių reakcijų, dantų ligų, protezų, apatinio žandikaulio sąnario uždegimų.

Pasak Julijos Šneider, pirmiausias ir dažniausias peršalimo simptomai – gerklės (ryklės) skausmas, kurį sukelia mikroorganizmai (virusai, bakterijos). Svarbu atskirti bakterinę nuo virusinės ligos, nes sergant virusinėmis ligomis – gydymas paprastesnis.

Gerklę skauda labiau, kai uždegimas iš burnos, nosies išplinta po žiočių lankų gleivinę, užpakalinę nosiaryklės sienelę, tonziles. Tada labiau skauda ryjant, o apėmus ryklę ir balso stygas – prikims-tama, sunku prakalbėti.

Skausmas – virusinės ar bakterinės kilmės

Virusinės kilmės gerklės skausmui būdinga sloga (pasunkėja kvėpavimas pro nosį, iš jos varva sekretas...), o po kelių dienų, slogai rimstant, atsiranda gerklės skausmas, kartais – nedidelė 37,2–37,5 iki 38 °C laipsnių temperatūra. Tada vartojant bei skalaujant šiltais skysčiais skausmas palaipsniui apimsta.

„Bakterinės kilmės gerklės skausmui (ar sergant gripu) būdingas ūminio tonzilito ar tonzilių uždegimas: pakyla aukšta temperatūra 38,5 – 39,5 °C, „laužo kaulus“, jaučiamas itin stiprus skausmas rijimo metu, neretai skausmingi ir kaklo limfmazgiai.

Jei ryjant labai skauda, pakyla aukšta temperatūra, vis tik neskubėkite gerti antibiotikų, būtina nedelsiant kreiptis į šeimos gydytoją ir prašyti siuntimo pas ausų, nosies ir gerklės gydytoją. Tai gali būti pūlinis tonzilių uždegimas, o jį reikia gydyti tuoj pat,“ – atkreipia dėmesį gydytoja otorinolaringologė.

COVID-19 infekcijos simptomai

Pasak pašnekovės, susirgus COVID-19 infekcija skauda gerklę, pakyla temperatūra didesnė nei 38 °C, „laužo kaulus“; taip pat vargina galvos, raumenų, nugaros skausmai, bendras organizmo silpnumas, neretai atsiranda dusulys (kai kraujyje trūksta deguonies).

„Kaip žinia, peršalimo ir COVID-19 infekcijos simptomai turi panašumų, tačiau atsiradus dusuliui (kai sergama sunkesne forma), praradus

skonio bei kvapo pojūčius – abejonių nelieka...“, – pastebi pašnekovė.

Dezinfekuoja purškalai, vaistažolių arbatos

Skaudamą gerklę (peršalus, susirgus gripu ar COVID-19 infekcija) būtina nedelsiant drėkinti ir dezinfekuoti, gerti daug skysčių; patartina vartoti C ir D vitaminų bei cinką, seleną, juozazolės preparatų.

„Dezinfekuojančius purškalus su medetkų ar jonazolės aliejumi gerklės skausmui malšinti įsigykite vaistinėje. Gerklę skalaukite kas 4 valandas kuo šiltesne ramunėlių, medetkų, šalavijų ar islاندiškų kerpenos arbata. Gargaliuokite kelias minutes. Tai mažina uždegimą – virusų, bakterijų kaupimąsi gerklėje ir malšina skausmą,“ – pataria J. Šneider.

Ryklės ir tonzilių uždegimą efektingai gydo ir džiovintų aviečių, liepų žiedų arbata.

Čiulpiamosios pastilės

Gydytojos teigimu, vieniems pacientams pastilės padeda, kitiems – ne. Derėtų stebėti jų poveikį individualiai. Galima čiulpi pastiles, ledinukus su įvairiais priedais, dezinfekuojančiomis medžiagomis. Pavyzdžiui, ledinukai su vitaminu C ar medumi didina organizmo atsparumą; mentolio, pipirmėčių aliejus – malšina skausmą, mentolis, anyžiai – lengvina kvėpavimą. Pačiulpus pastiles bent 30 minučių derėtų nevalgyti ir negerti, kad būtų paveikiamas žiočių lankas, tonzilių ir ryklės gleivinės.

„Tačiau piktnaudžiauti čiulpiamomis tabletėmis nepatarčiau. Kuo jų daugiau čiulpsite, tuo gerklė bus raudonesnė, tuo daugiau norėsis jų čiulpti. Verčiau jas vartokite tik extra atveju: 1–2 tabletes, kai tenka daug kalbėti, dainuoti, pavyzdžiui, mokytojams, dainininkams ir pan.,“ – pastebi otorinolaringologė.

Padeda inhaliacijos

Inhaliacija – gydymas šiltais garais, kai į kvėpavimo takų gleivinę patekusios naudingosios medžiagos mažina uždegimines reakcijas. Inhaliacijos padeda greičiau pašalinti iš kvėpavimo takų drėgmę ir gleives. Tad kaip teisingai tai atlikti?

Kvėpuoti garais pradėkite vos pajutę pirmuosius peršalimo simptomus – tada greičiau bus naikinami virusai nosies ertmėje bei gerklės gleivinėje. Inhaliacijos derėtų atlikti du kartus per dieną – ryte ir vakare, po to bent valandą nieko nevalgyti ir negerti.

Labai patogu daryti inhaliacijas turint namuose specialų inhaliatorių, kurį galima įsigyti vaistinėje. Jeigu jo neturite, darykite taip: aukštesniame puode virkite kelias sukrėtant bulves. Kai jos

VšĮ Prienų ligoninės ausų, nosies ir gerklės gydytoja otorinolaringologė Julija Šneider.

bus beveik išvirusios (pasirodys balvi bulvių garai), įberkite šaukštą sodos ir įlašinkite 3–4 lašus eukalipto, rozmarino eterinio aliejaus ar bičių pikio. Tada šiek tiek pasilenkite ir, stovėdami šalia puodo, kvėpuokite šiltais garais iki 5 minučių. Procedūros metu turite jausti malonią šilumą, – dalinasi naudingų patarimų gydytoja. – Tačiau prieš vartojant eterinį aliejų ar bičių pikį derėtų išitikinti, ar nesate jį alergiški. Be to, nepatartina šiais aliejaus kvėpuoti nėščiosioms, sergantiems astma ir vaikams iki 3 metų amžiaus“.

Kai skauda gerklę:

- Nuolat drėkinkite ir vėdinkite patalpas.
- Per dieną išgerkite 3–4 puodelius kuo šiltesnės vaistažolių, žalios ar juodos arbatos.
- Gerklę skalaukite kas 4 valandas.
- Pavartojus skalavimo tirpalą ar purškiamą skystį mažiausiai 30 minučių nieko nevalgykite, negerkite ir nerūkykite.
- Skalavimo skysčius, purškalus geriausia vartoti po valgio ar vakare, kelias valandas prieš miegą.

Liaudies medicina pataria:

- obuolių acto ir vandens tirpalo (į puodelį įpilkite 2/3 šilto vandens ir 1/3 obuolių acto) mišiniu skalaukite gerklę 2–3 kartus per dieną.
- Rūgšti terpė sukuria bakterijoms netinkamą aplinką.
- Mišinys gerklei skalauti: 1 šaukštą obuolių acto ir 1 šaukštą medaus sumaišant stiklinėje šilto vandens. Actas mažina skausmą, o medus veikia kaip antiseptikas. *Pastaba: skalaukite atsargiai, jokiū būdu nenuryjant, – ypač turintys virškinimo trakto, kepenų uždegimų.*
- Naudinga pakramtyti citrinės žievelę, imbiero gabalėlį (iki nago dydžio) ar burnoje palaikyti bičių pikio.

Veronika Pečkienė

Kalną gyventojai gyvena ilgiau. Kas lemia jų ilgą gyvenimą?

12 ilgaamžių priesaikų:

- Ilgiau būkite lauke.
 - Anksti gulkitės ir anksti kelkitės.
 - Miegokite ne trumpiau nei 6 ir ne ilgiau nei 8 valandas per parą.
 - Retsyškais gerkite kavos ir arbatos, bet nerūkykite ir beveik nevartokite alkoholio.
 - Mėsos valgykite ne dažniau nei 1 kartą per parą.
 - Kasdien išsimaudykite karšto vandens vonioje.
 - Nešiokite šiurkščios medžiagos rūbus.
 - Išsėkitės 1 dieną per savaitę. Išsėdamiesi neskaitykite ir nerašykite.
 - Venkite stiprių pergyvenimų ir sunkaus protinio darbo.
 - Jei esate viengungis (ė), veskite, jei esate našlys (ė), susiraskite draugę (ą).
 - Venkite pernelyg karštų patalpų.
 - Atstatykite amžiaus išsekintus organus, valgydami tokius pat gyvūnų organus.
- (priesaikai atspausdinti XIX amžiuje)

Naudingi patarimai kraujuojančioms dantenoms:

- Gerkite šaltalankio, morkų, nėsaldintų mėlynių sulčių.
- Šaukštą smulkintos ažuolo žievės ar šalavijo žolės užpilkite 200 ml vandens ir pavirkite 6 minutes. Perkoštu nuoviru skalaukite burną 1–2 kartus per dieną.
- Rytais šaukštą saulėgrąžų ar alyvuogių aliejaus palaikykite burnoje apie 10 minučių. Tada aliejų išspjaukite, praskalaukite burną šiltu vandeniu ir išvalykite dantis šepetėliu.
- Ryte ar vakare ant kraujuojančių dantų uždėkite ramunėlių ar medetkų žolelių nuoviro vėsus kompresą ir palaikykite 10–15 minučių.

Mes nesame tokie jau vieniši, jei sugebam išvysti kristalo ar aguonos grožį. Tai rodo, kad mūsų egzistencija yra išsiskverbusi daug giliau nei mes manome. (John Berger)

Pati didžiausia kvailystė – aukoti savo sveikatą, nesvarbu dėl ko: dėl turtų, karjeros. Išsilavinimo, šlovės. Greičiau priešingai – sveikatai nieko nereikia gailėti. (Aristotelis)

Sveikata – išminčių honoraras. (P. De Beranže)

Tačiau alinantis ir neįdomus darbas kenkia fizinei ir psichinei sveikatai. (F. Skinner)

Dorybingumas – tai sielos sveikata. (D. Jubertas)

Sveikatą, miegą ir turtus gali tinkamai įvertinti tik tas, kuris visa tai buvo praradęs ir vėl atgavo. (Ž. Polis)

Pagaliau meilė, pasak persų išminčiaus, tai liga, kurios nė vienas žmogus nenori išvengti. Kas ja susergera, nesistengia pasveikti, kas nuo jos kenčia, nenori būti išgydytas. (P. Koelas)

Išmintis yra sielos sveikata, todėl išmintingus išmintinga gerbti. (Ciceronas)

Ar žinojote...

Gamta nutildo vidinį kritiką. Esate nepatenkinti savo atvaizdu veidrodyje? Eikite pasivaikščioti. Tai visai ne pokštas. Pasivaikščioję gryname ore gamtoje ar net pavartę albumą su gražiais gamtos vaizdais, savo išvaizdą vertinsite pozityviau. Pasak mokslininkų, gamtoje praleistas laikas fiziškai ir emociškai atitraukia žmones nuo situacijų, kada imame neigiamai save vertinti. Mus nuramina ir mes tampame sau atlaidesni ir ne tokie kritiškai. Greičiausiai todėl, kad praleidę laiką gryname ore, paprasčiausiai nebesureikšminame savo problemų ir mažiau save analizuojame. Gamta iš tiesų stebuklinga!

Tinginiavimas gali sumažinti smegenis. Visi žinome fizinio aktyvumo naudą. Ir tyrimais jau įrodyta, kad tinkamas fizinis krūvis mažina širdies ligų, diabeto, nutukimo, aukšto kraujospūdžio riziką. Ir vis tiek trūksta mums motyvacijos judėti... Mokslininkai išanalizavo daugiau nei 1,5 tūkstančio žmonių (vidutinis amžius 40 metų) fizinio aktyvumo duomenis. Po dešimties metų vėl buvo įvertintas šių žmonių pajėgumas ir MRI aparatu tirtos jų smegenys. Išaiškėjo, kad prastesnė fizinė būklė buvo susijusi su didesniu smegenų sumažėjimu, tai yra smegenys buvo labiau pasenusios. Mokslininkai teigia, kad mankštos ir treniruotės pagerina ne tik fizinę būklę, bet ir labiau aprūpina smegenis krauju bei deguonimi, todėl jos tampa plastiškesnės. Žinoma, ne tik sportas lemia smegenų senėjimą, tačiau, norėdami išlikti žvalūs ir jauni, jau šiandien galite pradėti sportuoti.

Emocinis skausmas realus. Atstumtieji jaučia fizinį skausmą. Sudaužyta širdis – ne tik metafora. Socialinis ir fizinis skausmas turi nemažai sąsajų. Kaip teigia mokslininkė N. Eisenberg, „Atstūmimas – itin skausminga patirtis. Jei paprašytume žmonių prisiminti nemalonius praicitus įvykius, dauguma jų kalbėtų apie socialinę atskirtį – skyrybas, išmetimą iš komandos, nepriėmimą ir pan.“ Fizinį skausmą sudaro sensorinis ir emocinis komponentai. Emocinis būdingas ir socialiniam skausmui, nors kai kurie tyrimai parodė, kad išgyvenant skaudų atstūmimą aktyvinamos ir už fizinį skausmą atsakingos smegenų sritys. Pastebėta, kad fiziniam skausmui jautrius asmenis labiau pažeidžia ir socialinė atskirtis. Tai rodo, kad socialiniai ryšiai mūsų gyvenime itin reikšmingi. Jei neįstumtumė skausmo, matyt, nesistengtume išlaikyti artimų santykių.

Atleidimas – veiksmingas vaistas nuo depresijos. Buvo tiriama pagyvenusių žmonių grupė, kuriose visos dėmesys buvo sutelkiamas į atleidimą sau ir kitiems. Pasirodė, kad atleidimas ne tik padėjo išsilaisvinti iš depresijos, bet taip pat lėmė jų fizinės sveikatos pagerėjimą (bent jau kuriam laikui).

Protinas juokas. Kad ir kaip būtų susikrimęs, skaniai pasijuokus galvoje ir širdyje pasidaro šviesiau. Kodėl? Mokslininkai nustatė, kad žmogui besijuokiant suaktyvinama smegenų dalis, atsakinga už kritišką mąstymą. Tai reiškia, kad žmogus gali blaiviau pažūrėti į situaciją, nes, kai žmogus išgyvena depresiją ar stresą, jo mąstymas linkęs susiaurėti ir todėl per daug akcentuojama negatyvioji reiškinio pusė. O skaniai pasijuokę, įstengiam pažūrėti į tą pačią problemą iš šalies, objektyviau įvertinti situaciją ir nesureikšminti vien neigiamos pusės. Tad kuo daugiau juokimės.

Šaltinis „Psychologija Tau“

Parengė Romualda Bartulienė

„Tele2“ naujienos: nuo išmanių daiktų už 1 eurą iki nuolaidų neribotam internetui

Atėjus pavasariui, „Tele2“ paruošė išskirtinių pasiūlymų išmaniems daiktams, namų internetui ir ryšio stiprinimo įrangai. Jais jau dabar galite pasinaudoti operatoriaus internetinėje parduotuvėje www.tele2.lt.

Išmanieji daiktai po 1 Eur

Norėtumėte garso kolonėlės, roboto dulkių siurblio, išmaniojo laikrodžio, planšetės ar belaidžių ausinių? Užsakant neribotą „Tele2 Laisvo interneto“ planą už 17,90 Eur/mėn. ir pasirašant 24 mėn. sutartį, pasirinktą įrenginį galite įsigyti vos už 1 eurą.

Pavyzdžiui, už tokią simbolinę kainą galite pasiimti garso kolonėlę „JBL Charge 4“ (kaina perkant be sutarties 139 Eur), robotą siurbli „Xiaomi Mi Robot Vacuum-Mop Essential“ (kaina perkant be sutarties 169 Eur), belaides ausines „Harman Kardon FLY TWS“ (kaina perkant be sutarties 199 Eur) ir kitus populiarius išmanių daiktus.

Neribotas „Tele2 Laisvas internetas“ – tik nuo 9,90 Eur/mėn.

Mėgstantiems naršyti nevaržomai – puikios naujienos. Visiems „Tele2“ klientams, turintiems tris ir daugiau pokalbių planų vieno mokėtojo vardu, neribotas „Tele2 Laisvas internetas“ kainuos tik 9,90 Eur/mėn.

Pasiūlymas galioja pasirašant 24 mėn. neriboto „Tele2 Laisvo interneto“ paslaugų sutartį. Pasirinktos įrangos mokeskis mokamas papildomai. Sutarties metu nutraukus pokalbių planų sutartis, nuolaida internetui nustos galioti. Modemo kaina į pasiūlymą neįskaičiuota. Akcijos laikotarpis ribotas, tad skubėkite pasinaudoti naudingumu pasiūlymu.

Daugybė išmanių daiktų be pabrangimo

Šiuo metu „Tele2“ rasite didžiulį nešiojamų kompiuterių, planšetinių kompiuterių, laikrodžių ir kitų išmanių daiktų be pabrangimo pasirinkimą. Pasiūlymas galioja įsigyjant nurodytus įrenginius su bet kuriuo „Tele2 Laisvo interneto“ www.tele2.lt skelbiamu planu, sudarant 24 mėn. sutartį ir mokant visą sumą iš karto arba dalimis per 36 ar 24 mėn. Įrangai taikomos pradinės įmokos.

Prekes, pažymėtas ženkliuku „Tik su Neriboti GB planu“, galėsite įsigyti nurodytomis įmokomis tik su „Neriboti GB Laisvo interneto planu“ (17,90 Eur/mėn.) ir mokant dalimis per 36 mėn.

Ryšio stiprinimo sprendimai

Norint sustiprinti namuose vei-

kiantį interneto ryšį, rekomenduojame išbandyti patikimus įeinančio ryšio arba vidaus („Wi-Fi“) ryšio sprendimus. Vidaus ryšio stiprinimui pravers pagalbiniis maršrutizatorius, o įeinantį ryšį sustiprins išorinė įranga – išorinė kryptinė antena arba išorinis modemas.

Įrangą galite įsigyti mokant visą sumą iš karto arba nurodytomis įmokomis su bet kuriuo „Tele2 Laisvo interneto“ planu ir 36 arba 24 mėn. sutartimi.

eSIM išmanieji laikrodžiai nuo 6,05 Eur/mėn.

Svajojantiems apie laikrodį, kuris yra ir laikrodis, ir telefonas viename, išties pasisekė. Dabar „Samsung“ išmaniųjų laikrodžių su eSIM technologija kaina prasideda vos nuo 6,06 Eur/mėn. Pradinė įmoka – tik 1 Eur. Pasiūlymas galioja su 36 mėn. išsimokėjimo už įrangą terminu.

Norint aktyvuoti paslaugą „Vienas numeris“, susiejančią laikrodį ir telefoną, reikia įsigyti planą „Neriboti GB laikrodžiui“. Jo kaina – vos 4,90 Eur/mėn.

„Tele2“ ieško darbuotojų Kaune ir Vilniuje

Vienas geidžiamiausių darbavivių technologijų sektoriuje, bendrovė „Tele2“ ieško klientų aptarnavimo konsultantų savo kontaktų centruose Kaune ir Vilniuje.

Lankstus darbo grafikas (galima derinti darbą su studijomis), išmanusis su solidžiu limitu, galimybė naudotis „Laisvu internetu“ ir kitomis „Tele2“ paslaugomis, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, asmeninio ir profesinio tobulėjimo galimybės, įsitraukę ir auginantys vadovai. Susidomėjus, kreipkitės el. paštu konsultantasCV@tele2.lt.

Daugiau informacijos apie pasiūlymus ir akcijas sužinosite www.tele2.lt arba paskambinę telefonu 117. Įrenginiams papildomai taikomas vienkartinis laikmėnesio mokestis. Pasiūlymų laikas ir įrenginių skaičius ribotas.

Abejonės sklaidosi: atnaujinta vakcinacija ir plečiamos tyrimų apimtys

(Atkelta iš 2 p.)

Kaip sakė Prienų ligoninėje COVID-19 tyrimus ir antigenų testus atliekanti kineziterapeutė **Ieva Janušauskaitė**, susidomėjimas galimybe Prienuose atlikti tyrimus greitaisiais antigenų tyrimais, yra didelis. Pačią pirmąją tyrimų dieną iš pat ryto buvo užpildytos visos 17 vietų – tokį skaičių žmonių per dieną numatėsi priimti laboratorija. Žmonės registravosi ir kitoms savaitės dienoms, todėl svarstoma didinti per dieną priimamų žmonių skaičių.

I. Janušauskaitės teigimu, norintiems išsitiirti greitaisiais antigenų testais, reikėtų registruotis ne ligoninėje, o karštosios linijos telefonu **1808**, užsiregistravusiųjų duomenys bus operatyviai perduodami laboratorijai. Registruojantis reikėtų nurodyti, kad tyrimai yra profilaktiniai ir juos norima atlikti Prienų ligoninėje.

Parengė Dalė Lazauskienė

Aktuali informacija

PR VMI: nesavarankiškos įmonės gali kreiptis subsidijos

Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Kauno AVMI) primena, kad nesavarankiškos įmonės (Pareiškęjas), atitinkančios Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nustatytus ir su Europos Komisija suderintus aprašo kriterijus, jau gali kreiptis negrąžinamosios subsidijos. Šioms įmonėms skirta bendra subsidijų suma yra 100 mln. eurų. Nesavarankiškos įmonės paraišką pateikti gali Elektroninio deklaravimo sistemoje (EDS -> Subsidijos paraiškos KIT718 pildymas).

„Vertinant, ar nesavarankiška įmonė atitinka nustatytus kriterijus subsidijai gauti, atsižvelgiama ir į su ja susijusių įmonių 2019 m. finansinius rodiklius: su pareiškėju susijusios Lietuvoje veikiančios įmonės taip pat turi būti pateikusios VĮ Registrų centras finansines ataskaitas, su užsienio juridiniais asmenimis susijusios, kartu su paraiška teikia ir šių užsienio įmonių finansinių ataskaitų už 2019 m. rinkinius ar juos atitinkančius finansinius duomenis. Dėl šių priežasčių parengta detalesnė paraiškos forma, kurioje reikia nurodyti papildomus duomenis apie susijusius su įmone fizinius ir Lietuvos bei užsienio juridinius asmenis“, – teigia Kauno AVMI viršininkė **Judita Stankienė**, informuodama, kad Kauno apskrityje paraiškas šiai subsidijai gauti pateikė 233 nesavarankiškos įmonės, jų prašomų subsidijų preliminarai suma yra daugiau nei 4 mln. eurų.

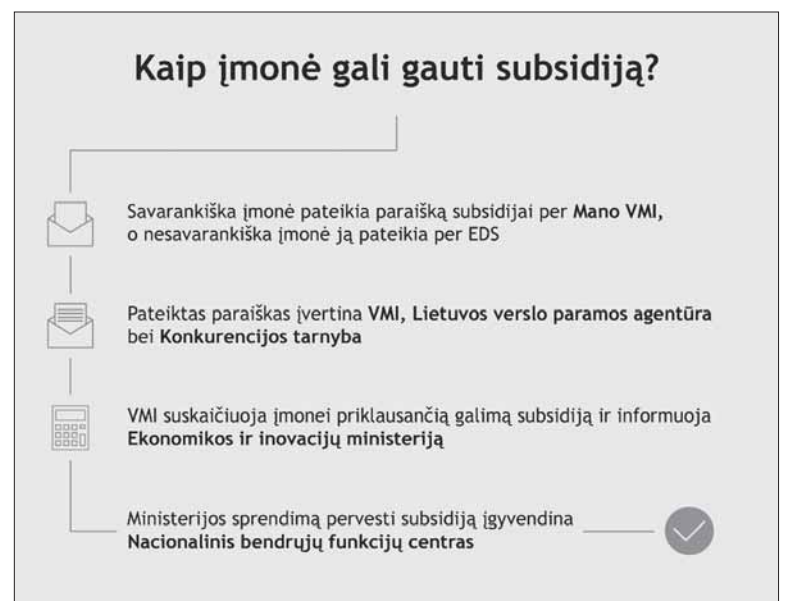
Didžioji dalis paraiškas pateikusių įmonių yra Kaune – 160, jų preliminarai pateiktų paraiškų suma yra daugiau nei 3 mln. eurų. Kauno r. paraiškas pateikė 49 įmonės preliminarai 522 tūkst. eurų sumai, Birštono 4 įmonės – 210 tūkst. eurų sumai, Raseinių r. 7 įmonės – 137 tūkst. eurų sumai, Kėdainių r. 5 įmonės – 28 tūkst. eurų sumai, Jonavos r. 6 įmonės – 15 tūkst. eurų sumai, Kaišiadorių r. 1 įmonė – 15 tūkst. eurų sumai ir Prienų r. 1 įmonė – preliminarai 4 tūkst. eurų sumai.

„Maxima“ šalies bendruomenes kviečia teikti paraiškas: iniciatyvoms skirs 100 tūkst. eurų

Lietuviškas prekybos tinklas „Maxima“ šiemet tęsia savo iniciatyvą „Mes – bendruomenė“. Kovo 15-ąją startuoja septintus metus vykstantis projektas, skirtas įvairių bendruomenių iniciatyvų įgyvendinimui. Projekto metu visos šalies bendruomenės kviečiamos teikti paraiškas ir savo projektų finansavimui laimėti iki 10 tūkst. eurų, o bendrą fondą sudaro 100 tūkst. eurų: didžiausia suma per visą iniciatyvos istoriją.

„Šie metai ypatingi tuo, jog nusprendėme nesirinkti tikslinės krypties. Tai leis šalies bendruomenėms teikti paraiškas siekiant įgyvendinti būtent tuos projektus, kurie joms svarbiausi. Šis projektas iš tiesų svarbus bendruomenėms: gaunamų paraiškų skaičius kasmet auga. Todėl ir mes, norėdami prisidėti prie svarbių projektų, kasmet didiname iniciatyvos „Mes – bendruomenė“ fondą“, – sako „Maximos“ generalinė direktorė **Jolanta Bivainytė**.

„Mes – bendruomenė“ – tai iniciatyvų konkursas, skirtas prisidėti prie visos Lietuvos bendruomenių, kuriant alternatyvias edukacijos, laisvalaikio ir pramogų erdves, didinant neformalaus mokymosi ir užimtumo galimybes bei vystant edukacijos, kultūros, sporto infrastruktūrą.

Sąlygos ir kriterijai subsidijai gauti nesikeičia

Į subsidiją pretenduoja nesavarankiškos įmonės, kurių vidutinė mėnesio apyvarta sumažėjo **ne mažiau kaip 30 proc. lyginant laikotarpį** nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d. su tuo pačiu laikotarpiu 2019-2020 m. Jei įmonės pagrindinė veikla buvo apribota po 2020 m. lapkričio 30 d., lyginama vidutinė apyvarta nuo 2020 m. gruodžio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d. su tuo pačiu laikotarpiu 2019-2020 m. Įmonės, įsteigtos nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. lapkričio 30 d., kurios negavo pajamų nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d., į subsidiją pretenduoja, jei jų pagrindinė veikla įtraukta į ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sarašą.

Taip pat prieš teikdamos paraišką nesavarankiškos įmonės turi įsivertinti, ar atitinka visus apraše išdėstytus kriterijus. Pažymėtina, kad į subsidiją nepretenduoja tos įmonės, kurių nors viena veikla yra žemės ūkio, žuvininkystės, akvakultūros srityse bei kredito ir finansų įstaigos.

Gavus paraišką, VMI įvertina, ar nesavarankiška įmonė atitinka Apraše nustatytus kriterijus. Vsi Lietuvos verslo paramos agentūra (LVPA) ir Konkurencijos taryba (KT) Pareiškėją ir su juo susijusias įmones vertina bendrai. Gavus teigiamą sprendimą, VMI suskaičiuoja nesa-

varankiškai įmonei priklausančią subsidijos sumą ir informuoja Ekonomikos ir inovacijų ministeriją, kuriai priėmus sprendimą skirti subsidiją, Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras ją perveda.

Atsakymas dėl teigiamo ar neigiamo sprendimo skirti subsidiją **įmonei išsiunčiamas per Mano VMI**. Kvietimai teikti paraiškas subsidijai gauti galioja iki birželio 1 d.

Subsidijos dydis priklauso tik nuo Pareiškėjo sumokėto GPM

Subsidija apskaičiuojama pagal iki 2020 m. sausio 31 d. nesavarankiškos įmonės už 2019 m. sumokėtą ir/arba įskaitytą GPM sumą:

- **25 proc.** nuo sumokėto ir/arba įskaityto GPM, jei ši GPM suma buvo daugiau kaip 2 000 Eur.
- **500 Eur** subsidija, jei ši GPM suma yra 2 000 Eur arba mažiau.
- **500 Eur** subsidija, nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. lapkričio 30 d. įsteigtoms įmonėms, kurios laikotarpiu nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d. negavo pajamų.

Informaciją apie subsidijas mokesčių administratorius įmonėms pateikė ir asmeniškai, Mano VMI sistemoje. Konsultacijas mokesčių klausimais teikia VMI specialistai trumpuoju telefonu **1882**. Taip pat aktuali informacija bei atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus yra skelbiami ir nuolat atnaujinami www.vmi.lt skiltyje **Nukentėjusiems nuo COVID-19**.

programos lėšomis gali būti finansuojama iki 70 proc. visos projekto vertės.

„Laukiame bendruomenių iš visų Lietuvos kampelių paraiškų ir tikime, kad jas įgyvendinus nauda pajus visi tautiečiai. Tą jau spėjo įrodyti ankstesnių metų projekto „Mes – bendruomenė“ dalyviai, pademonstravę savo brandą, ambicingumą ir kūrybiškumą“, – priduria J. Bivainytė.

(Ne)kultūringa
kultūra

Kadaise buvęs modernus, šiandien karinis miestelis tapęs miesto vaiduokliu

Šiuo metu Lietuvoje į Kultūrinių vertybių registrų sąrašą įtraukta daugiau nei 33000 – 25773 nekilnojamoji ir 8064 kilnojamoji – kultūrinių vertybių. Gausiu kultūriniu paveldu pasižymi ir Prienų rajonas, kurio teritorijoje galima aptikti per 440 Lietuvos kultūrai svarbių objektų. Dauguma jų – tai nekilnojamosios kultūrinės vertybės: piliakalniai, skulptūros, Lietuvai nusipelnusių kraštiečių sodybos, senosios kapinaitės bei kiti reikšmingi statiniai. Prieš ketverius metus į šį sąrašą įtrauktas ir Prienų karinis miestelis, kadaise buvęs moderniu krašto gynybiniu centru, o dabar jau keletą dešimtmečių tapęs miesto vaiduokliu.

Pasibaigus Pirmajam pasauliniam karui, Lietuvos kariuomenė pradėjo kurti dar carinės Rusijos laikais statytose kareivinėse, tačiau ilgą laiką stovėjusios tuščios, jos tapo nebetinkamos naudojimui: dauguma pastatų, ypač medinių, apgriuvo, nebuvo tinkamų higienos sąlygų. Todėl tarpukario laikotarpiu, apie 1930 metus, Lietuvoje pradėta intensyviai naujų kareivinių statyba. Anot kultūros paveldo ir karinės architektūros ekspertės Nijolės Steponaitės, tuomet sudaryti nauji karinių pastatų kompleksai, kuriuose buvo numatyta vandentiekis, kanalizacija, elektra bei kiti tuometiniai standartų atitinkantys reikalavimai, projektai. Šiuos projektus rengė tokie žymūs Lietuvos architektai ir inžinieriai, kaip: P. Kriščiukaitis, B. Elzbergas, A. Šalkauskis, A. Rozzenblumas ir kiti.

Prienų kareivinės tarpukariu.

Nuotraukos iš privačios Almanto Mieliausko kolekcijos

Naujosios kareivinės pradėtos statyti šalia mažesnių miestelių, kur dar nebuvo caro laikais statytų kareivinių. „Pagal tradiciją, kareivinių kompleksai buvo statomi miestelių prieigose, prie svarbių kelių ir geležinkelių. Tokie kompleksai projektuoti, vadovaujantis griežtais geometrinio planavimo principais. Kareivinių ir karininkų gyvenamųjų namų bei kitų pastatų architektūra buvo funkcionali, fasaduose dominavo plokštumos, vyravo saikinga puošyba. Taigi pastatų architektūra atspindėjo naujausias Europos karinės paskirties pastatų architektūros tendencijas, o daugelyje mažaukščių miestelių stambių karinės paskirties pastatų kompleksai tapo ryškiais tūriniais akcentais ir dominavo toli apylinkėse“, – apie tarpukariu statytų kareivinių išskirtinumą pasakoja karinės architektūros ekspertė.

Per dešimtmetį (1930–1940 m.) Lietuvoje iš viso pastatyta devyni kariniai miesteliai. 1935 m., greta Prienų dislokavus 5-tąjį Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio pėstininkų pulką ir tris artilerijos divi-

1-asis ir 2-asis kareivinių pastatai 2012 m. Antrojo, raudonų plytų pastato durų ir kai kurių langų angas puošia originalūs platus, balti dazyti apvadai ir puošybos elementai. Tai kone vieninteliai išlikę Prienų kareivinių puošybos elementai.

zionus, modernios kareivinės pradėtos statyti ir Prienuose. Šioms, ketverius metus trukusioms, statyboms vadovavo pulkininkas Juozas Barzda-Bradauskas.

Architektės teigimu, pagal 1936 m. Krašto apsaugos ministerijai priklausių teritorijų ir statinių inventorizacijos medžiagą bei tuo metu sudarytus planus, Prienų karinis miestelis užėmė 20 ha ir 22 arus. Šiame plane užfiksuota 18 pastatų (dvylika iš jų – mūriniai, likusieji – medi-

niai): kareivinės, valgykla su virtuve, ligoninė, skalbykla, arklidė, intendantiūra, ginklų, trys gurguolių, dveji maisto sandėliai, maisto rūšys, taip pat amunicijos, kapsulių, šovinių, pašarų sandėliai. Plane pažymėti penki šuliniai, tačiau dar nėra vieno kareivinių korpuso, vandens bokšto ir dar keletą kitų statinių. 1937 m. kareivinių iniciatyva čia pastatytas ir granitinis, beveik 10-ies metrų aukščio Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio paminklas, sukurtas viet-

niomenininko V. Ausiejaus. Deja, paminklas iki šių dienų neišliko, mat 1954 m. jis buvo nugriautas sovietų. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Kęstučio paminklas atstatytas kitoje miesto pusėje, ant kalvos prie Nemuno, nuo kurios kunigaikštis iki šiol pasitinka svečius, atvykstančius iš pietryčių Lietuvos, ir saugo Prienų miestą.

N. Steponaitė pastebi, kad ant Nemuno šlaito išikūręs Prienų (Nukelta į 8 p.)

Žodžio keliu

Broliai kūrėjai į pandemiją ir karantiną pažvelgė linksmiai

Juokas – dalykas rimtas, gelbėjęs ir karo, ir maro, ir, žinoma, pandemijos metu. Kol Valstybinė lietuvių kalbos komisija nespėja su laikmečiu, kol svarstoma, kokias galima sukurti ir esamam laikui pritaikyti kalbines struktūras bei naujadarus, broliai Gabrieliūs ir Eduardas Klimenkos dabartinei vartosenai jau pasiūlė nemažai ekstremaliosios naujakalbės principu sudarytų pandemžodžių, kurių pakankamai gausų žodynėlį galima rasti portale bernardinai.lt.

Nepretenduoja užimti J. Jablonskio vietą

Pandemžodžiai – tai naujai sukurti žodžiai, gimę pandemijos laikotarpiu. Visiems gerai pažįstami, tačiau šiek tiek „patobulinti“ pridėdami, pakeičiant vieną ar kelias raides, taip įgavę kitą skambesį ir reikšmę. Brolių autorystei galima priskirti ir karantino metu sukurtus OMONžodžius, koronologizmus, pandemžodinius posakius.

Kaip yra sakęs Gabrielius E. Klimenka, kurdami naujadarus, jie su broliu nepretenduoja užimti kalbininko Jono Jablonskio vietos, tiesiog nori praskaidrinti žmonėms karantino metu subjurusią nuotaiką. Taigi, jei skaitydami jie nusijuok – tikslas bus pasiektas, be to, pasigamins vitaminas C, kuris svarbus saugantis nuo peršalimo ligų ir virusų.

Tiriant žodžio *pandemija* reikšmę, broliams į galvą atėjo galimas jo paaiškinimas – anot jų, *tai procesas, kai socialinės panikos apimti žmonės nebemato ir elgiasi iš pados*. Perkrikštydami Moną Lizą kitu – *Korona Lizos* – vardu pandemžodžių kūrėjai ją tapatina su *šedevru, nutapytu per karantiną*, o gerai žinoma atsiskyrėlių *Robinzonų Kruzą* – su *gyvu saviizoliacijos vadovėliu*. G. ir E. Klimenkos savaip išsiaiškino, ką reiškia jaunimo leksikone neretai vartojamas žodis *ZaRaza* (užkratas, bjaurybė) – anot jų, *tai koronavirusą pasigavęs senovės egiptiečių dievas*. Žong-

liruodami žodžiais jie smagu pasibuvimą su šeima karantine metu pavadino *vakorone*; bausmę tiems, kas per karantiną sirgdamas bastosi vienosiose vietose, įvardino *korone*. Savaitgalis jiems asocijuojasi su karantinu nuo karantino, o šio laikotarpio naujienų laidos – su *koronorama* ir t.t.

Pandemžodžių kūrimas – laisvalaikio užsiėmimas

Prieš kurį laiką Birštono viešoji biblioteka pakvietė skaitytojus į virtualų susitikimą su broliais Eduardu ir Gabrieliumi Klimenkais, kuriame jie atskleidė, kaip gimė sumanytas laisvalaikio kurti naujus, pandemijos laikotarpiui būdingus žodžius ir posakius, pateikė naujakalbės pavyzdžių ir atsakė į pokalbio vedėjos klausimus. Vakaras, praleistas bibliotekos Facebook live paskyroje, prabėgo nuotaikingai, nes net ir kalbėdami apie save, pomėgius, atskleidami savo požiūrį į rimtus dalykus, abu pašnekovai nestokojo sveiko humoro.

Vienas iš brolių – Gabrielius Klimenka, Ops, yra katalikų teologas, VDU Teologijos fakulteto doktorantas, šaulys, išlikimo mokytojas, kelių knygų autorius. Jo brolis Eduardas taip pat turi glaudų ryšį su žodžiais – verčia knygas iš prancūzų kalbos, rašo eiles. Abu jie labai skirtingi, tačiau kartu ir labai panašūs, nes myli knygas, mėgsta pajuokauti, kad praskaidrintų nuotaiką ne tik

sau, bet ir kitiems šiuo nelengvu karantino laikotarpiu. Broliai atskleidė, kad ši savybė jų šeimoje perduodama iš kartos į kartą – senelis buvo pelnęs linksmausio kolūkyje traktorininko titulą, o tėtis – gavęs šmaikščiausio medžiotojo apdovanojimą.

Tik užtelęję broliai savo juokelius pirmiausia išbandydavo su mama, jei pajusdavo, kad tai veikia, juos laidydavo ir gausenėse auditorijose. Kuris buvo pandemžodžių kūrimo iniciatorius, Klimenkos neišsuduoda. „Gal kada nors, kai biografai rašys apie mus, jie atkas, kuris iš mūsų sukūrė pirmuosius pandemžodžius“, – pajuokavo Gabrielius.

Tiesa ta, kad broliai, užrašę kokią naujadarą, skuba konsultuotis vienas su kitu: „Sėdim kiekvienas savo kamarelėje, skambinamės, naudojame toki įrankį, kaip *google drive*, kartais į mišką išeinam ir per atstumą pasirėkaujam...“

Tačiau pats kūrybos procesas, kaip ir daugelio rašytojų, pasak jų, vyksta tyloje, vienumoje, tik paskui vienas su kitu pasidalina naujais žodžiais, juos pageduoja ar pakritikuoja, o kartais ir redakcija pacenzūruoja. „Juk tie žodžiai išreiškia tam tikrus žmonių išgyvenimus, todėl panaudodami vieną ar kitą žodį norime išlikti taktiški“, – teigė pandemžodžių kūrėjai.

Įkvėpimo randa ir kasdienėje kalboje, ir žodynuose

– Išgirstu koki žodį ir su juo žongliruojau, ieškodamas kitos jo reikšmės. Antai išgirdau žodį *geležinkelis*, iškart dingteli mintis, kad jis tarsi *metalinis kelio protezas*. O kartais naujadarai gimsta iš tokio fenomeno, kaip kalbos „liapsusai“ (žiopla klaidas). Tarkim, ėmiau kartą ir vietoj „*smagu, džiaugiuosi*“, ėmiau ir pasakiau

„*smagiūs!*“, – Gabrieliaus Klimenkos teigimu, jeigu būsi pastabus, įkvėpimo galima pasisemti įvairiose situacijose.

Eduardo Klimenkos pastebėjimu, atkreipus dėmesį į netyčia ištikusias kalbos klaidas, galima užrašyti įdomių sąskambių ir turinčių priešingą reikšmę „perliukų“: pvz., *pietauti – dietauti* (Jei eini pietauti, tai valgai pietus, jei ne – dietauti).

Eduardas pritaria broliui, sakdamas, kad didžiausias jų įkvėpėjas yra gyva, kasdienė kalba. Tačiau, jo nuomone, vienas sugalvotas žodis – tegul ir su paaiškinimu – yra nieko vertas, jis turi atsiskleisti tam tikrame kontekste, tam tikroje situacijoje. Jis turi gyventi savo aplinkoje, būti nuolat vartojamas šnekamojoje kalboje.

Kartais įkvėpimo broliai semiasi iš lietuvių kalbos žodyno, kuriame pasirinkti žodžiai atskleidžia daugiau prasmių, o kartais į pagalbą pasitelkia gerai žinomas frazeologizmus, posakius, patarles: pvz.: *akis muilinti – taip, reikia plauti viską, kartoju – viską; už nosies vedžioti – dar pavojingiau nei bet kada anksčiau; akimis nurenginėti – žinoma, juk rankomis liesti nevalia; ausimis karpyti – o kas gi belieka, kai niekas kitas neapkerpa* ir t.t.

Pandemžodžiautojai nevengė „pažaisti“ ir Šv. Kalėdų proga. Brolių tikinimu, kai Kalėdas tenka sutikti saviizoliacijoje, tai jau *Šv. Kovėdos. Seniu besmegeniu* jie linkę vadinti tokius žmones, kurie plintant pandemijai nuolat eina į parduotuvę – matyti, kad visiškai neturi smegenų...

– Su šeima vasaros pabaigoje išėjome pagrybauti, vaikams tai buvo didelė pramoga. Dukra atrado sukirmijusį grybą ir paklausė, o koks čia *sliemkmaistis*? Iškart sureagavau – vau, auga naujaukščių karta? Gau-

dau ir sūnaus pirmuosius tariamus žodžius, nes maži vaikai turi lakią fantaziją ir pažeria perliukų, – Eduardui kūrybiniame procese pasitar nauja ir namų aplinka.

E. ir G. Klimenkos džiugina, kad kai kurie jų sukurti pandemžodžiai tapo gyvi, yra vartojami ne tik šnekamojoje kalboje, bet ir moksliniuose straipsniuose bei žiniasklaidoje (pvz., koronavirusą, pandemžodžiai, pandemšventės ir kiti).

Kalba yra gyva...

Naujadarų kūrėjai atskleidė savo santykį su lietuvių kalba.

„Esu įsitikinęs, kad žmogus, gebantis suprasti antrąsias žodžių reikšmes, žaidžiantis jų prasmėmis, moka kalbą. Jeigu jis nesupranta kalboje naudojamų dviprasmybių – nemoka ir kalbos,“ – akcentavo kelias knygas parašęs Gabrielius Klimenka.

Eduardas Klimenka pabrėžė besidžiuojantis tuo, kad yra lietuvis, lietuvių kalba jam labai artima: „Lietuvių kalbą paveldėjau, džiaugiuosi, kad būtent ją, nors jos nebuvau pasirinkęs. Lietuvių kalbą, jos turtingumą atradau pamažu, pirmiausia skaitydamas knygas, vėliau versdamas tekstus, lygindamas ją su kitomis kalbomis, ieškodamas žodžių atitikmenų, naujų atspalvių. Visgi negalime perdėti sakyti, kad išskirtinai tik lietuvių kalba yra turtinga. Didžiuojamės lietuvių kalbos archaizkumu, jos kilme, tačiau senų rašytinių šaltinių neturime.“

Sklandant Mažosios Lietuvos grožinės literatūros pradininko K. Donelaičio poemą „Metai“ ir susižavėjus sodria, žodinga jos kalba, broliams kilo noras perkurti „Pavasario linksmybes“ savaip, aktualizuojant šio laikmečio problematiką:

(Nukelta į 8 p.)

Prienu turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

Amžinąjį atilsį...

Mes negalime užpildyti Jūsų netekties, bet norime pasidalinti Jūsų skausmu...

Skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame Prienu neįgaliųjų draugijos pirmininkę Ireną VALATKEVICIENĖ...

Prienu neįgaliųjų draugijos nariai

„Duok tu žemei, ir žemė duos tau“ ...

Žemei kasmetinėje kelionėje aplink Saulę pasiekus orbitos tašką, astronomų vadinamą pavasario lygiadieniu, turgaus rytą dar tarytum sprendė ginčą žiema, ar užleisti vietą pavasariui.

Juk nuo šio ryto šviesi paros dalis įveiks nakties tamsą. Ir reikia tikėti, kad ištirpus sniegui, išėjus pašalui, kai pulsime sėti, sodinti ir, žinoma, susirinkti įvairias žiemos šiuokšles, padaugės visur ekologijos ir ne tik taip pamėgtų ekologinių prekių, bet ir dvasinės ekologijos.

priminė ūkininkas, užklaustas, kaip sekasi. Didėniais kiekiais buvo galima pirkti burokėlių, morkų, bulvių. Ir šeštadienio, ir sekmadienio turguje galima rasti ir įsigyti įvairių pašarų savo augintiniams.

Kol tęsiasi gavėnios pasninkas, vis daugiau pirko žuvies pagal skonį ir piniginės „storį“. Kilogramas riebios silpnai sūdytos silkės kainavo 2,60 euro, populiariausio heko – 2,60–2,90 euro, tik heko uodegėlių – 2,30 euro.

Anksti kėlus, kaip sakė prieniškė Lina, skubėjo po stogine, kur prekiaujama pienu ir jo produktais, kiaušiniiais, „Du medu“ produkcija, medumi, galima ir gardžių lašinių, kumpio, vyniotinio nusipirkti.

„Prienu turguje perki, savo kraštą tu remi!!!“

Skanaus!

Salotos su lašiša
100 g sūdytos lašišos, 1 avokadas, 1 mažas agurkas, 1 pomidoras, 1 raudonas svogūnas, 1/2 nedidelės raudonos ir 1/2 geltonos paprikos, 1/2 citrinos sulčių, sauja gražgarščių, sauja špinatų, 1/2 šaukšto moliūgų sėklų aliejaus, čili pipiro, sezamo sėklų.

Nusikaltimai/Melaimės

Peiliu sužalojo vyrą
Kovo 18 d. apie 13 val. Prienu r., Pakuonio sen., Daukšlagirės k., namuose, žodinio konflikto metu neblaivi (2,51 prom. alkoholio) moteris (g. 1971 m.) peiliu sužalojo neblaivų (1,95 prom. alkoholio) vyrą (g. 1967 m.), kuris, suteikus med. pagalbą, gydomas ambulatoriškai. Įtariamoji uždaryta į sulaikymo patalpą. Pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal LR BK 140 str. 2 d.

Sprogimas rūsyje
Kovo 18 d. 21:15 val. buvo gautas pranešimas, kad Prienu r. sav., Pakuonio sen., Pakuonio mstl., Vėjo g., kaimyno namuose pilna dūmų, kažkas sprogo rūsyje. Rūsyje buvo sproges šildymo katilas, gaisro nebuvo. Sprogimas išvertė pertvarą, žmogės nenukentėjo. Namas 7x8 m, stogas dengtas šiferiu.

Neturėjo teisės vairuoti
Kovo 19 d. 23:04 val. Prienu r. sav. važiuojantis lauko keliuku sustabdytas traktorius MTZ, kurį vairavo neturintis teisės vairuoti vyras, gim. 1986 m., gyv. Prienu r. sav., kuriam nustatytas 2,57 promilės girtumas. Vyras buvo sulaikytas ir uždarytas į Alytaus apskrities VPK sulaikymo patalpą.

atbėgusi į turgų būtent naminių pieno produktų, nes nelaukdama švenčių, kai, jos nuomone, karantino laikotarpiu „kiekviena diena yra kaip šventė“, keps mėgstamą šeimos narių pyragą. Ji gretakalbė, tad greitai pasidalijo ir receptu: „Tešla reikės 2 stiklinių miltų, kuriuos galima pasirinkti (ir ryžių, ir kukurūzų pamašyti), 2 šaukštų kakavos, stiklinės cukraus, šaukštelio kepimo miltelių, kiaušinio, 200 g sviesto.“

Įdarui reikės: 400 g riebesnės, geriau kaimiškos, varškės, kurios galima dėti ir daugiau, indelio kondensuoto pieno, 2 kiaušinių, 0,5 stiklinės lazdynų ar migdolų riešutų, (galima dėti džiovintų vaisių: papajų, ananasų ar razinų). Iššpinkite sviestą, kai atauš, įmuškite kiaušinį, suplakite cukrų ir sukite, kol ištirps. Maišydami suberkite kepimo miltelius, miltus, kakavą. Tešlą padalinkite į dvi dalis, sudėkite į maišelį ir atšaldykite šaldiklyje. Vieną dalį tešlos sutarkuokite arba klokite ant skardos ir kepkite 15 min. Tuo tarpu paruoškite įdarą: išplakite varškę, kondensuotą pieną, kiaušinius, įmaišykite riešutus arba vaisius. Gautą masę užpilkite ant apkepęsio pagrindo ir kepkite 5–7 min. Tada užberškite sutarkuotą kitą tešlos dalį. Vėl pašaukite į orkaitę ir kepkite apie 30 min. 180 laipsnių temperatūroje. Iškepę pyragą palikite atvėsti, apie porą valandų palaikydami šalti.

Nors žiema tarsi nebūtų pasitraukusi, pirkėjų šurmulio jau vis daugiau ir daugiau. Jų nemažai ir ten, kur prekiaujama guminiiais aulinukais, „kaliošais“, įvairiomis naujomis striukėmis, suknutėmis ir kitais drabužiais.

Šešėlinė greito maisto užkandinių realybė: 38 patikrinimai, 36 pažeidimai

Daugelis maitinimo įstaigų šiuo metu išgyvena ne pačius lengviausius laikus – restoranų ir kavinių veikla apribota dėl karantino, maistą galima teikti tik išsinešimui. Panašu, kad nesąžiningi greito maisto užkandinių, kurių veikla nebuvo sustabdyta, savininkai nutarė pasinaudoti situacija ir, tikėdamiesi išvengti mokesčių administratoriaus dėmesio, nuslėpti dalį uždirbtų pajamų bei nemokėti mokesčių.

Suprantame, kad pandemijos laikotarpiu situacija maitinimo sektoriuje yra įtempta, tačiau padėtis veikiančiose greitojo maisto užkandinėse kelia nerimą, – situaciją komentavo Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) viršininkė Judita Stankienė. „Specialistai lankėsi užkandinėse, įsikūrusiose Kauno mieste ir rajone, taip pat Jonavoje, Kėdainiuose, Raseiniuose, Prienuose, Birštone, Alytuje, Druskininkuose. Pažeidimų nustatoma beveik kiekvieno patikrinimo metu“, – sakė J. Stankienė, pažymėdama, kad aktyvaus mokesčių administratoriaus dėmesio užkandinės sulauks ir toliau.

Dažniausias pažeidimas – pajamų neapskaitymas, kai klientams neišduodamas fiskalinis kasos aparato kvitas. Atlikus 38 patikrinimus nustatyti net 33 tokie atvejai. Pasitaikė ir kitų pažeidimų. Pavyzdžiui, vienoje iš maitinimo įstaigų rasti net 3 nelegaliai dirbantys asmenys, kai kur buvo pateikti privalomi dokumentai, susiję su alkoholio inventurizacija, kasos aparatų techniniai pasai.

Parengta pagal VMI informaciją

Pas Prienu rajono gyventoją rastas didelis kiekis šaunamųjų ginklų ir šaudmenų

Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos organizuoto nusikalstamumo tyrimo valdybos (VPK KPONTV) pareigūnai su įkalčiais sulaikė dar vieną asmenį, kuris, įtariama, neteisėtai disponavo dideliu kiekiu šaunamųjų ginklų ir šaudmenų.

KPONTV ir Klaipėdos m. PK pareigūnams tęsiant tyrimą (apie jį skelbta 2020 m. rugsėjo mėn.) nustatyta, kad 26 m. įtariamasis klaipėdietis gali būti susijęs su bendrininku iš Prienu rajono.

2021 m. vasario mėn. Prienu rajone surengtos operacijos metu uostamiesčio KPONTV pareigūnai sulaikė anksčiau neteisėtą 27 m. vienoje iš Kauno rajono įmonių dirbantį vyriškį.

Kartu su Alytaus apskrities VPK pareigūnais atlikus kratas pastarojo asmens gyvenamosiose vietose bei priklausiniuose Prienu rajone ir Birštone, rasti du pistoletai-kulkosvaidžiai, du pistoletai, du pneumatiniai ginklai, išardyto revolverio, kitų ginklų dalys, ugnies ir garso slopintuvas, šešios šovinių dėtuvės, daugiau nei 1 000 įvairaus kalibro šovinių, kastetas. Kratų metu rasti ginklai, jų dalys ir šoviniai perduoti tirti ekspertams.

Įtariamajam ir kartu su juo gyvenančiam 60 metų tėvui anksčiau buvo išduoti leidimai laikyti pistoletus, lygiavamzdžius bei graižtvinius šautuvus. Šiuos teisėtai laikomus ginklus ir jiems skirtus šovinius teisės saugininkai taip pat paėmė, įtardami, kad pastarieji buvo laikomi galimai pažeidžiant teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Be to, sulaikytojo ir jo tėvo gyvenamojo namo kieme bei patalpose aptikti, įtariama, neteisėtai laikomi tinklai ir galimai neteisėtai sumedžioti laukiniai gyvūnai, jų kailiai ir kūno dalys. Iškviešti aplinkosaugos specialistai nustatė galimus Lietuvos

Respublikos administracinių nusizengimų kodekse numatytus pažeidimus. Pirminiais duomenimis, gamtai padaryta žala gali viršyti 47 000 Eur.

Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į Klaipėdos apskrities VPK areštinę. Jam paskirta griežčiausia kardomoji priemonė – suėmimas, kuri vėliau pakeista į intensyvią priežiūrą. Sulaikytojo tėvas apklaustas specialiuoju liudytoju.

Ikiteisminį tyrimą organizuoja ir jam vadovauja Klaipėdos apygardos prokuratūros Klaipėdos apylinkės prokuratūra.

Už neteisėtą disponavimą ne mažiau kaip trimis šaunamaisiais ginklais arba dideliu kiekiu šaudmenų baudžiama laisvės atėmimu nuo 4 iki 8 metų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str., asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltumas neįrodytas įstatymo nustatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu. Parengta pagal Klaipėdos apskrities VPK informaciją

Reklama

Reklama

SIŪLO DARBĄ

ĮMONĖJE REIKALINGI DARBUOTOJAI: ■ Pagalbinis darbininkas. Atlyginimas į rankas nuo 750 eurų ir daugiau. ■ Staklininkas, turintis darbo patirties. Atlyginimas į rankas nuo 1000 eurų ir daugiau. ■ Sargas. Tel. 8 698 46 063, el.paštas: strielciulentpjuve@gmail.com

BALDŲ GAMYBOS ĮMONĖ prie Kauno (LEZ teritorijoje) ieško įvairių sričių gamybos darbuotojų: CNC operatorių, stalių-surinkėjų, medienos šlifuoju, suvirintojų, metalo poliruotojų, šaltkalvių, frezuotojų, dažytojų, pagalbinių darbuotojų, skambinkite tel.: +370 655 51537 arba +370 655 44 295.

UAB „Prienų vandenys“ ieško:
Avarinių atstatomųjų darbų šaltkalvio-vairuotojo

Darbo aprašymas:

- Nuotekų tinklų, nuotekų siurblių valymas;
- Įrenginių profilaktinė priežiūra;
- Nuotekų siurblių gedimų ir avarijų šalinimas;
- Trasų plovimas hidrodinamine mašina.

Reikalavimai:

- Vairuotojo pažymėjimas C kat.;
- Darbo patirtis dirbant šaltkalvio santechnikos darbus (privalumas).

Įmonė siūlo:

- Galimybę dirbti stabiliai dirbančioje vandentvarkos įmonėje;
- Draugišką kolektyvą, galimybę tobulėti profesinėje srityje;
- Darbo užmokestį nuo 1207 Eur/mėn. (neatskaičius mokesčių) + priedai.

Kandidatuoti iki : 2021-04-19

Gyvenimo aprašymą (CV) siųskite el. paštu: administratore@prienuvandenys.lt, tel. 8 319 60131. Susisieksime tik su atrinktais kandidatais.

Bendrovė „Prienų vandenys“ ieško
Vandentiekio ir nuotekų tinklų brigados meistro

Darbo aprašymas:

- Vandens ir nuotekų tinklų eksploatacija, priežiūra, remontas;
- Vadovavimas brigadai;

Reikalavimai:

- Darbo patirtis analogiškose pareigose arba darbo pobūdį atitinkantis išsilavinimas

- Pageidautina remonto, avarijų likvidavimo būdų ir priemonių išmanymas;

- Pageidautina vadovavimo įgūdžiai;

- Teisė vairuoti transporto priemonę (B kategorija);

Įmonė siūlo:

- Darbo užmokestį nuo 1315 Eur/mėn. (neatskaičius mokesčių)

Kandidatuoti iki : 2021-04-19

Gyvenimo aprašymą (CV) siųskite el. paštu: administratore@prienuvandenys.lt, tel. 8 31960131. Susisieksime tik su atrinktais kandidatais.

IVAIRŪS

Ieškoma žemės ūkio paskirties žemės nuomai. Tel. +370 627 99 568.

Pranešimas

2020 m. balandžio 29 d. 10.00 val. UAB „Hidrosta“ patalpose Pramonės g. 9, Prienai, kviečiamas visuotinis akcininkų susirinkimas.

DARBOTVARKĖ

1. Dėl bendrovės valdybos ataskaitos už 2020 metus
2. Dėl bendrovės finansinės ataskaitos už 2020 metus tvirtinimo
3. Pelno (nuostolio) paskirstymas.

Valdyba

Dėl prašymų pateikimo rengiant Kauno apskrities Prienų rajono Stakliškių seniūnijos Stakliškių kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto papildymą

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Prienų ir Birštono skyrius (toliau – Prienų ir Birštono skyrius) informuoja, kad 2021 m. balandžio 12 d. bus pradėtas rengti 120,00 ha teritorijos Kauno apskrities Prienų rajono Stakliškių seniūnijos Stakliškių kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto papildymas. Asmenys, pageidaujantys Stakliškių kadastro vietovėje pirkti, nuomot, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti iš valstybės žemės, teisės aktų nustatyta tvarka prašymus ir kitus dokumentus gali pateikti Prienų ir Birštono skyriui iki 2021 m. balandžio 8 d. Stakliškių kadastro vietovės žemės reformos žemės tvarkos projekto papildymą rengia uždaroji akcinė bendrovė „Arvimedā“, projekto autorė Nomedā Vilčinskaitė (tel.: (8 37) 32 14 61, 8 682 01358, adresas: Raudondvario pl. 164A, Kaunas). Su laisvos žemės fondo žemės planu galima susipažinti interneto svetainėje www.nzt.lt

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Perku garažą Prienuose arba Birštone. Tel. +370 623 85 611.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame.

Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pašiima patys. Tel. 8 612 34 503.

Perka įvairaus amžiaus avis. Kaina – sutartinė. Tel. 8 687 83 053.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

BRANGIAI PERKA

verselius ir didelius mėsinius galvijus.
Tel. (8 634) 23551.

PERKA

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMĄ PATYS.

Tel.: (8-614)93124

KARVES, BULIUS, TELYČIAS

Tel.: 8 620 25 152,
8 800 08 801

ATSISKAITOME IŠ KARTO!

Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Miško savininkas parduoda lapuočių ir spygliuočių malkas. Tel. 8 690 66 155.

Nekilnojamasis turtas

Jiezno miesto centre parduoda butą. Gera vieta. Tel. (8 319) 57 481.

Parduodamas 6 a žemės sklypas Šilėnų k., Birštono sav. Yra geodeziniai matavimai. Kaina sutartinė. Tel. 8 608 31 383.

Įvairios prekės

Parduoda kiaulių skerdieną puselėmis: lietuviška svilinta – 2,75 Eur kg, lenkiška – 2,55 Eur kg. Atveža. Tel. 8 607 12 690.

Parduodame amonio salietrą, azofoską, sulfatą. Pristatome, išrašome sąskaitas. Tel. 8 605 49 513.

Ūkininkas parduoda:

- Įvairius grūdus. Grūdus malame, traiškome ir granuluojame.
- Daugiamečių žolių sėklas.

Tel. 8 685 60 452.

PARDUODA

Gyvuliai, gyvūnai

Ūkininkas parduoda paaugintus mėsinius viščiukus. Tel. 8 686 79 659.

Parduoda paršelius. Tel. 8 681 14 732.

Nebrangiai parduoda aviną, ožką su ožiuku ir šieną rulonuose. Tel. 8 698 35 696.

Parduodamos malkos

Kietųjų arba minkštųjų lapuočių – paruoštos arba dvimetris. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Perkant daugiau – mokate mažiau. Senjorams – papildoma nuolaida.

Karantino metu dirbame!

Tel. 8 621 24 644.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šlifuojame, dedame ir lakuojame parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvorą, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 9 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS!

GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūšiams. Dirbam ir karantino metu. Tel.: 8 653 93 193.

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairių gelžbetoninę produkciją. Vežame žvyrą, smėlį. Atliekame metalo tekinimo ir suvirinimo darbus. Tel. 8 687 95 399.

Šalčio meistras! Taiso šaldytuvus, šaldiklius. Atvyksta į namus, suteikia garantiją. Tel. 8 622 02 208.

PASLAUGOS

Savivarčio sunkvežimio paslaugos. Atvežame: žvyrą, smėlį, skalda, statybines medžiagas, medieną, atvažias ir kitus krovinius. Telefonas 8 675 78 390.

Iškalame rades, liejame pamatus, gaminame paminklus. Tel. 8 648 81 663.

SIENŲ ŠILTINIMAS

1m² kaina nuo 1,40 Eur užpildant oro tarpus
Tel. 8 675 7 73 23

Automatinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovių remontas, prijungimas. Atvykstame į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

Patirkime kitokius skonius

Burnočių blynai su dilgėlėmis

Sudėtis: burnočiai, dilgėlės, burokų lapai bei kotai, gali būti ir kiti lapai: garšvų, mongoldų ar jų kotų, petražolių, špinatų, varškė arba tarkuotas sūris (100 g), kiaušiniai, miltai, druska, kokoso aliejus, grietinė, sviestas, krapai.

Gamyba:

Stiklinę burnočių sėklų užpilame dviem stiklinėmis šalto vandens ir ant vidutinio kaitrumo ugnies verdame uždengtame puode 15–20 min. Nukeliame ir dar 15 min. paliekame brinkti. Jei po to dar liko vandens, nupilame.

Burnočius ištriname su varškė arba tarkuotu sūriu (100 g), įberame druskos, įmušame kiaušinių, sumaišome su smulkintais žalumynais ir 3–4 šaukštais miltų.

Žalumynų nepagailėti ir paruošti gerą dubenėlių supjaustytų lapų ir karštu vandeniu nuplyktų dilgėlių lapų. Tinka ir kiti lapai: garšvų, mongoldų, petražolių, špinatų. Priklauso nuo to, ką turite.

Tešla turi gautis tiršta, ją įkrečiame į keptuvę šaukštu. Kepame įkaitintame kokosų aliejuje, kol abi blynų pusės gražiai parus. Dedame į lėkštę ir apibarstome smulkintais krapais. Valgome su grietine arba su grietinės ir sviesto padažu. Blynai skanūs ir atšalę.

SKELBIAMAS PATALPŲ ADMINISTRACINIAM PASTATE BIRŠTONE, BIRŠTONO G. 14, KURIŲ BENDRAS PLOTAS – 29,58 KV. METRO, 2021 M. BALANDŽIO 29 D. 16.30 VAL. VIEŠAS NUOMOS KONKURSAS

Viešo nuomos konkurso būdu nuomojamos 29,58 kv. metro bendro ploto ne gyvenamos patalpos pastate Birštone, Birštono g. 14.

Paraiškos dalyvauti viešame nuomos konkurse pateikiamos nuo 2021 m. kovo 29 d. 9.00 val. iki 2021 m. balandžio 29 d. 16.00 val.

Konkurso sąlygos skelbiamos Birštono savivaldybės interneto tinklalapyje <http://birstonas.lt/viesi-nuomos-konkursai/>

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Kadaise buvęs modernus, šiandien karinis miestelis tapęs miesto vaiduokliu

(Atkelta iš 5 p.)

karinis miestelis suprojektuotas pagal tradicinius tokiems objektams stačiakampio planavimo principus: vieni statiniai išsidėstę pietvakarių–šiaurės rytų, kiti – šiaurės vakarų–pietryčių kryptimis. Į šiaurę nuo karinio miestelio plytėjo pratybų laukas. Į šlaito viršuje esančią miestelio teritoriją veda dabartinė J. Vilkutaičio-Keturakio gatvė, o jo viduje praeina stačiakampio principu nutiestos gatvės, buvę vidiniai pravažiavimai. Tiesa, tikslus šios karinės tvirtovės projektuotojas iki šiol nėra žinomas, tačiau manoma, kad, projektuojant Prienų kareivines, remtasi A. Šalkauskio išdirbtu modernių kareivinių projekto tipu.

Nors šiuo metu buvęs Prienų kareivinių miestelis yra gerokai apleistas, jo architektūroje vis dar galima pastebėti tarpukario laikotarpiui būdingų architektūrinių elementų. „Vienas kareivinių pastatas yra tradicinės koridorinės anfiladinės plano struktūros, kuri tęsė dar senąsias kareivinių statybos tradicijas. Pastatas vientiso tūrio, funkcionalus, asimetriškos fasadų architektūros, tinkuotas, be puošybos detalių. Antrasis kareivinių pastatas 1936 m. plane ar fotografijose nėra užfiksuotas, tačiau jo plano struktūra ir architektūrinis vaizdas būdingi vėlyvesniems tarpukario laikotarpiu kareivinių statiniams, todėl greičiausiai jis statytas apie 1939 metus“, – teigia N. Steponaitytė.

Karinės architektūros ekspertė atkreipia dėmesį ir į kareivinių puošybos elementus: raudonų plytų pastato fasadai netinkuoti, durų ir kai kurių langų angas puošia originalūs platūs, baltai dažyti apvadai ir puošybos elementai. Tai kone vieninteliai miestelyje išlikę kareivinių puošybos akcentai. „Kareivinės buvo statomos pagal specialiai parengtus projektus, kur buvo numatyta ir pastatų puošyba, o patys kareiviai taip pat dekoravo kareivinių sienas, rašė įvairius šūkius, piešė ant sienų paveikslus, tačiau Prienuose beveik niekas neišliko“, – sako architektė.

Pasak paveldosaugininkės, priešingai nei cariniu laikotarpiu, Lietuvos kariuomenės igulų įsikūrimas miestuose ir miesteliuose turėjo didelę reikšmę lietuvių kultūros sklaidai ir stiprinimui – jų teritorijose buvo klubai, kino salės, skaityklos, vykdavo bendri kariuomenės ir visuomenės susitikimai, teatrų spektakliai, koncertai, kuriuose galėjo lankytis ir gyventojai. Mažuose mieste-

Šiaurinėje karinio miestelio dalyje, viename iš buvusių ūkinių pastatų įsikūrusi Prienų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.

Didelę reikšmę Lietuvos sporto vystymuisi turėjo ir kariniuose miesteliuose įrengti sporto stadionai. Toks stadionas atsirado ir Prienuose. Prieš keletą metų atnaujintas, dabar sporto aikštynas tenkina miesto sporto entuziastų poreikius.

liuose kariuomenės igulos dažnai tapdavo vieninteliais kultūros židiniais, jose buvo salės, bibliotekos. Neraštingi ar mažaraščiai kaimo vaikinai kariuomenėje turėjo galimybę lavintis, įgyti higienos igūdžių (tai liudija tarpukario kariškių spauda), turėjo galimybę skaityti tuometinę spaudą. Didelę reikšmę kariuomenės igulos turėjo ir Lietuvos sporto vystymuisi, igulų teritorijose įkurti pirmieji Lietuvos stadionai, atitinkantys naujausius reikalavimus, juose vyko ne tik vietinės, bet ir tarptautinės varžybos. Toks stadionas atsirado ir Prienų karinio miestelio teritorijoje. Prieš keletą metų moderniai atnaujintas sporto stadionas iki šiol tarnauja visuomenės reikmėms.

Sovietų sąjungai okupavus Lietuvą, Prienų kareivinių miestelyje įsikūrė sovietų kariuomenės daliniai. Rytinėje teritorijos pusėje buvo pristatyta daug naujų pastatų, daugiabučių kariškiams, todėl komplekso teritorija gerokai išsiplėtė.

Dauguma karinio miestelio pastatų išlikę iki šių dienų, tačiau kadaise buvęs modernus karinis kompleksas šiandien labiau primena miestelių vaiduoklį. Paskutinio vizito metu Prienuose N. Steponaitytė atkreipė dėmesį, jog abu kareivinių pastatai

yra nuniokoti: nuardyti stogai, viduje nebėra perdenginių, sugriauti laiptai, išdaužyti visų langų stiklai, išplėšti ir patys langai. Tiesa, šiuo metu du kareivinių pastatus privatūs savininkai bando prikelti naujam gyvenimui – čia planuojama įrengti naujus daugiabučius. Teritorijoje yra dar keletas atnaujintų ir sėkmingai visuomenės poreikiams pritaikytų pastatų: buvusiam ginklų sandėlyje įsikūręs Prienų socialinių paslaugų centras, komendantūros administraciniame pastate – „Vitasimplex“ klinika, viename iš tarpukario statinių, esančių karinio miestelio teritorijoje, įsikūrusi gaisrinė. Tačiau kiti komplekso statiniai – buvęs klubas-valgykla, vandens bokštas, ūkio statiniai, amunicijos statiniai – vis dar likę užkaltais langais ir priegomis bei apgriuvusiomis sienomis.

Kultūros paveldo ir karinės architektūros ekspertė N. Steponaitytė pastebi, kad Prienų kariniame miestelyje esantys pastatai pamažu atsigauja, tačiau čia susiduriama su kita problema – po renovacijos darbų neretai jie praranda autentiškumą, todėl nyksta pirminis teritorijos vaizdas ir savitumas.

Rimantė Jančauskaitė

Kultūra: mummyse ir šalia mūsų

Projektą remia

SPAUDOS, RADIJŲ IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Broliai kūrėjai į pandemiją ir karantiną pažvelgė linksmai

Pandemžodžių kūrėjai Eduardas ir Gabrielius Klimenkos.

(Atkelta iš 5 p.)

„Vėl koronė apkrėsdama budina svieta ir medikų triūsus vis perniek paleisdama juokias, o viens kits, vis jai padėdams, nepalaukia skiepi žala vis skelbdams, o išsilgęs senolių anūkas vis aplankyt anuos gviešijas. O ir ne vienas atkeliauja, dovanom nešinas. Štai ir dalinas tu, ką pats turi, vienam koronė, kitam gripą, kaip gi kitaip begali savais pasirūpinti? (...)“

Eduardas, kuriam verčiant tekstus iš prancūzų kalbos, tenka paieškoti lietuviškų atitikmenų, tvirtina, kad pradžioje jam lietuvių kalba atrodė ne tokia lanksti ir žaisminga, kaip prancūzų, bet išgilinęs suprato, jog iš vieno žodžio, vien tik pakeitus vieną raidę, galima išgauti bent keletą kitos prasmės žodžių.

E. ir G. Klimenkos, išgirdę klausimą, kodėl lietuvių kalboje nauji žodžiai sunkiai prigijja, susimąstė.

– Mano manymu, kalbos vartoseną prižiūrinti institucija nepagalvoja, kad kalba yra gyva, todėl į ją neįskiepysi dirbtinai sukurtos konstrukcijos. Turėtų vykti atvirkštinis dalykas: stebima, kokie nauji žodžiai kalboje prigijja, ir įteisinti naujadarus. Kita vertus, kalba turi paprastėti, nebūti tokia gremėzdžiška. Pavyzdys. Antai, žiūrėjom su vaikais filmuką. Angliškas žodis *shopping* yra dviejų skiemenų, lengvai tariamas, o išverstas į lietuvių kalbą jis skamba griezdiškai: *apsipirkinėjimas* (7 skiemenys) – savo nuomonę išsakė Eduardas.

OMONžodžiai – atsakas į pasaulio absurda

Po brolių sukurtų pandemžodžių sekė OMONžodžiai. Jie gimė kaip reakcija į politinius įvykius kaimynystėje ir diktatorių veiksmus.

– Mes laikomės tokio principo: reikia sakyti, kad karalius nuogas. Jeigu demokratijos principai pamiršami, būtina į tai atkreipti dėmesį. Galbūt tai mažas mūsų indėlis, bet per humorą galime parodyti, kas vyksta. Juk ir komikas Č. Čaplinas sakė, kad humoras žudo diktatorių... – sakė broliai, šiaip nemėgstantys savo politinių įsitikinimų reikšti viešai, tačiau dėl OMONžodžių spausdinimo nė kiek nesudvejoje. Keletas jų pavyzdžių: *OMONO refleksas* – psichinė būseną, kai nerimą bandoma numalšinti gumine lazda; *Kremlshaimeris* – gebėjimas

pamiršti tarptautines sutartis; *slaptas inauguravimas* – nes viešas ignoravimas ir pan.).

Paleidus žodį, jis gyvena savo istoriją

– Kiekvienas naujas žodis atranda savo skaitytoją. Iš skirtingų žmonių ateina skirtingos reakcijos. Vieni jį supranta, kiti – ne. Kitą kartą mums atrodo, kad naujadaras virs topu, o niekas neatkreipia dėmesio, – naujus žodžius sudarinėjantiems broliams Klimenkoms svarbu jausti, kur baidiasi humoras ir prasideda patyčios, ypač tais atvejais, kai jie perkuria žinomų žmonių pavardes.

Eduardas tvirtina, kad kai kurios garsios pavardės labai tiktų pandemžodžių kūrimui, bet broliai dažniausiai susilaiko... Nebent vieną kitą pavardę panaudoja „pozityvioje šviesoje“. Taip su visa pagarba vienam iš sveikatos srities ekspertų profesoriumi Kasilevičiui jo pavardė buvo pakeista į Kosulevičiaus...

Gabrieliaus nuomone, humoras yra geras ir tinka daugeliu atveju, bet jam yra vieta ir laikas. Juk negali juokauti atėjęs į laidotuves... „Humoras yra tinkamas, kol nepereini į puolimą prieš žmogų, jo nesuasmenini. Kai humoras virsta patyčiomis, tampa nebeskanu.“ – įsitikinęs jis.

Pandemžodžių kūrėjai pripažįsta, kad kartais jie pajuokauja, neturėdami tikslo ką nors įžeisti, bet atsirado žmogus, kuris sau prisitaikė ir išžeidė.

– Ne visuomet galime išlikti empatiški, žinoti žmonių skaudulius ir baimes, tada ir pasitaiko kam nors neatsargiai užminti ant nesuspaudus. Yra žmonių, kurie neturi humoro jausmo... Tačiau tyčia nesiekiame įžeisti. Aš laikaušis tokio principo: jei patraukiu per dantį kitą, pasijuokiu ir pats iš savęs kitų akivaizdoje. Tą patį matą naudoju ir sau, ir kitiems, – patikina Eduardas.

Atsisveikindami su klausytojais broliai E. ir G. Klimenkos jiems linkėjo neprarasti humoro jausmo visose situacijose. Pasak jų, jeigu negebi pasijuokti, o ypač iš savęs, iš tos situacijos, kurioje esi užstrigęs, reikiama: viskas prarasta – prasti popieriai. Būtina juoktis iki pat pabaigos, nes juokas – tai viltis. Tai – geri dalykai kasdienybėje...

Parengė Dalė Lazauskienė

Buvusiame komendantūros administraciniame pastate dabar įsikūrusi „Vitasimplex“ klinika.

Buvęs ginklų sandėlis – dabar Prienų socialinių paslaugų centras.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas „Kultūra: mummyse ir šalia mūsų“ (Fondo parama – 10 000 Eur.) ir „Tai, kas išaugina...“ (Fondo parama – 12 000 Eur.)

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spausdos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ